

Omgevingsdienst
West-Holland

Jaarverslag 2017

Inhoudsopgave

1 Voorwoord.....	4
2 Programma's.....	5
2.1 Advies	8
2.2 Reguleren	12
2.3 Toezicht & Handhaving	14
2.4 Organisatie & Ontwikkeling.....	20
3 Samenvatting resultaat en resultaatbestemming.....	22
4 Samenvatting uren en bijdrage per deelnemer	24
5 Paragrafen	26
5.1 Weerstandsvermogen	26
5.2 Financiering	32
5.3 Dienstverlening.....	33
5.4 Onderhoud kapitaalgoederen	34
5.5 Lokale heffingen	35
5.6 Grondbeleid.....	35
5.7 Verbonden partijen	35
5.8 Gebeurtenissen na balansdatum	35
6 Jaarrekening	36
6.1 Balans per 31 december 2017.....	36
6.2 Toelichting op de balans.....	38
6.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen.....	44
6.4 Programmarekening.....	45
6.5 Toelichting op programmarekening.....	47
6.6 Wet Normering Topinkomens.....	53
7 Ondertekening.....	54
Bijlagen	55
1. Wet Normering Topinkomens	56
2 Sisa-bijlage.....	60
3 Toelichting frictiekosten.....	63
4 Rapportage kwaliteitscriteria 2.1	64
5 Controleverklaring.....	72

1 Voorwoord

Voor u ligt het Jaarverslag 2017. Hierin legt de Omgevingsdienst West-Holland verantwoording af over 2017. Naast dit jaarverslag stelden wij een inhoudelijke eindrapportage per deelnemer op waarin wij rapporteren over de realisatie van het werkplan 2017.

In 2017 kreeg het herstel van de financiële robuustheid de hoogste prioriteit. Een belangrijke kostenbesparing is gerealiseerd door de reorganisatie. Daarnaast is nadrukkelijk gestuurd op het terugdringen van de materiële uitgaven.

De realisatie ligt op 104% van de begrote uren. Het exploitatieresultaat over 2017 is € 158.003 positief. Dit positieve resultaat is grotendeels ontstaan door de incidentele baten, zoals het vrijvallen van de IKB reservering. Deze onvoorziene meevaller is toegevoegd aan het weerstandsvermogen.

Voor het herstel van de financiële robuustheid was een reorganisatie noodzakelijk om de bezuiniging op de overhead te kunnen realiseren. Op 1 juli 2017 is de reorganisatie afgerond. Naast de financiële robuustheid werkten wij aan het herstel van vertrouwen. In dit kader was de bestuurlijke conferentie Samen Koers Bepalen in februari belangrijk. Tijdens de conferentie zijn een aantal quick wins geformuleerd die zijn uitgevoerd. Tegelijkertijd is in 2017 hard gewerkt aan de Strategienota 2018 – 2021. De speerpunten voor de komende jaren zijn:

- Duurzaamheid en energietransitie
- Omgevingswet
- Kennisinstituut
- Eigenaarschap en relatie opdrachtgever-opdrachtnemer
- Optimale samenwerking in de regio
- Kwaliteitsproducten
- Stabiele en gezonde financiële dienst.

Het algemeen bestuur stelde de Strategienota 2018 – 2021 in januari 2018 vast.

Intern worden deze speerpunten nader uitgewerkt en in de tijd uitgezet.

Na de intentieverklaring van het college van Noordwijkerhout om toe te treden tot de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst West-Holland spraken wij in goed overleg met de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout af om geen toetredingstraject te starten. Dit omdat met ingang van 1 januari 2019 beide gemeenten fuseren. Vanaf september is er gewerkt aan de voorbereidingen om de uitvoering van de milieu- en bouwtaken per 1 januari 2018 te gaan uitvoeren. Vanaf deze datum voeren wij voor Noordwijkerhout hetzelfde takenpakket uit als voor de gemeente Noordwijk.

In het kader van het vergroten van de betrokkenheid van de gemeenteraden organiseerden wij voor raadsleden op 13 september een bijeenkomst over duurzaamheid. De bijeenkomst was zeer geslaagd en krijgt zeker een vervolg.

Ook heeft het algemeen bestuur besloten de asbesttaak conform het Besluit omgevingsrecht (Bor) neer te leggen bij de dienst.

Verder vond in 2017 een beperkte verbouwing van het kantoorpand aan de Schipholweg plaats. In december startten wij met het werken in een nieuwe flexibele kantooromgeving. Met de afronding van de verbouwing is de vierde verdieping vrijgekomen voor verhuur.

Als laatste heeft de werving van de nieuwe directeur geresulteerd in de benoeming van Marlies Krul – Seen. Zij is op 1 januari 2018 gestart.

Nienke Mier – interim-directeur in 2017

2 Programma's

De begroting 2017 is opgesteld op programmaniveau en dit jaarverslag geeft antwoord op de geformuleerde drie W-vragen. Wat hebben we bereikt? Wat hebben we daarvoor gedaan? Wat heeft het gekost?

De Omgevingsdienst West-Holland kent de volgende vier programma's:

- Advies
- Reguleren
- Toezicht & Handhaving
- Organisatie & Ontwikkeling

Tabel 2.1 geeft een overzicht van de uren uit het actuele werkplan inclusief goedgekeurde offertes. Tabel 2.2 geeft de aantallen en uren uit het werkplan inclusief goedgekeurde offertes, de prognose per 31 december 2017 op basis van de bijstelling in de 2e bestuurlijke rapportage en de realisatie per 31 december 2017 weer.

Tabel 2.1

Actueel werkplan 2017			
Programma	Uren		
	Werkplan 2017	Offertes 2017	Actueel werkplan 2017
Advies	40.472	1.898	42.370
Reguleren	26.882	2.047	28.929
Toezicht & Handhaving	49.689	2.125	51.814
Organisatie & Ontwikkeling	25.133	190	25.323
Eindtotaal	142.177	6.260	148.437

Tabel 2.1 laat zien dat er 6.260 uur aan goedgekeurde offertes zijn toegevoegd aan het werkplan. Bijna 73% hiervan is afkomstig van de gemeente Noordwijk en Noordwijkerhout. Een toelichting op de extra werkzaamheden is per programma opgenomen onder tabel 2.2 en in de afzonderlijke paragrafen 2.1 t/m 2.3 in dit hoofdstuk.

Tabel 2.2

Realisatie per programma/cluster									
ODWH (Meerdere items)									
Rijlabels	Aantallen			Uren					
	Werkplan 2017	Realisatie 2017	verschil	Actueel Werkplan 2017	Realisatie 2017	Verschil obv actueel werkplan 2017	% verschil obv actueel werkplan 2017	Prognose 2017	Verschil obv prognose 2017
Advies	1.388	2.866	1.478	42.370	44.118	1.747	104%	44.230	-113
Advies omgevingsaspecten	1.388	1.523	135	25.413	27.483	2.069	108%	27.448	34
Projecten basismilieukwaliteit	0	22	22	3.645	3.090	-555	85%	3.685	-595
Specifieke projecten	0	1.321	1.321	13.312	13.544	232	102%	13.097	447
Reguleren	1.703	2.022	319	28.929	28.525	-404	99%	29.279	-754
Reguleren milieuvergunningen	138	234	96	11.508	11.702	194	102%	11.208	494
Reguleren milieumeldingen	748	751	3	3.370	3.009	-361	89%	3.120	-111
Reguleren bodem	531	499	-32	5.620	4.330	-1.290	77%	5.320	-990
Reguleren bouw en gebruik	266	482	216	4.680	5.545	865	118%	5.880	-335
Reguleren overig	20	56	36	3.751	3.940	188	105%	3.751	188
Toezicht & Handhaving	4.590	5.512	922	51.814	52.807	993	102%	53.494	-687
Toezicht milieu	3.396	3.909	513	33.972	32.185	-1.787	95%	33.652	-1.467
Toezicht bodem en geluid	609	533	-76	4.180	6.725	2.545	161%	5.350	1.375
Toezicht bouw en gebruik	448	743	295	3.590	4.708	1.118	131%	4.290	418
Handhaving	92	252	160	3.940	2.493	-1.447	63%	3.195	-702
Bezwaar en beroep	45	75	30	6.133	6.696	564	109%	7.008	-311
Organisatie & Ontwikkeling	0	0	0	25.323	28.839	3.516	114%	26.703	2.136
Dienstverlening	0	0	0	8.163	7.638	-525	94%	8.188	-550
Verantwoording en kwaliteit	0	0	0	17.160	21.200	4.040	124%	18.515	2.685
Eindtotaal	7.681	10.400	2.719	148.437	154.289	5.852	104%	153.707	582

Toelichting op tabel 2.2

Advies

Het programma Advies is over heel 2017 op 104% uitgekomen van het actuele werkplan wat betreft de gerealiseerde uren. Zowel de uren als de aantallen bij het programmaonderdeel Advies omgevingsaspecten zijn meer dan voorzien, dit als gevolg van een grotere vraag om adviezen. De aantallen producten van het programma onderdeel projecten basismilieukwaliteit en specifieke projecten zijn niet geraamd in de werkplannen. Het betreft hier de uitvoering van de subsidieverordeningen en duurzaamheidsleningen gericht op energiebesparing voor de gemeenten Leiden, Leiderdorp en Zoeterwoude. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd op offertebasis.

Reguleren

Het programma Reguleren is met 99% van uren nagenoeg op de actuele werkplan uitgekomen. Echter zijn forse verschillen tussen de productgroepen. De productgroepen Milieumeldingen en Bodem zijn achtergebleven vanwege verminderde vraag danwel efficiëntere verwerking terwijl de productgroep milieuvergunningen, Bouw en gebruik en overig boven de werkplannen zijn uitgekomen (zowel in uren als aantallen).

Met name de productgroep Bouw en gebruik heeft gedurende 2017 een forse toename laten zien. De activiteiten in deze productgroep voeren wij voornamelijk voor Noordwijk uit. De reden is een forse verbetering van het economisch klimaat waardoor bouwactiviteiten toenemen.

Toezicht & Handhaving

Het programma Toezicht en Handhaving is uiteindelijk op 102% uitgekomen van het actueel werkplan wat betreft de gerealiseerde uren. Het aantal gerealiseerde producten is ruim hoger uitgekomen dan oorspronkelijk begroot is. Er zijn diverse bijzonderheden aan te geven. Het aantal uitgevoerde controles bij Toezicht milieu is hoger uitgekomen doordat we meer hercontroles hebben

uitgevoerd. De uren bij het onderdeel Toezicht bodem zijn hoger uitgekomen. Dit komt doordat het nieuwe tijdschrijfsysteem ook de uren voor het geluidcontroles verantwoordt bij dit onderdeel. Bij het opstellen van de werkplannen zijn deze uren begroot onder Toezicht milieu.

Ook het beoordelen van de EED-audits is volop uitgevoerd. We hebben de afgelopen jaar ongeveer 70% van de energie audits beoordeeld. De overige energie-audits beoordelen we in 2018. Bedrijven die geen energie audit hebben ingediend verzoeken we door middel van handhaving alsnog om een energie audit in te dienen.

Ook voor het onderdeel Toezicht bouw en gebruik is de inzet hoger uitgekomen. Dit zijn de werkzaamheden die we voor de gemeente Noordwijk uitvoerden. De toename in bouwactiviteiten, dus meer vergunningen (zowel bouw als kap), komt nu ook bij het toezicht tot uiting. Ook blijven er relatief veel complexe bezwaar- en handhavingszaken spelen in Noordwijk. De verwachting is dat deze toenemende vraag zal continueren en dat in 2018 meer inzet wordt gevraagd.

De juridische inzet is terug te vinden bij de onderdelen Handhaving en Bezwaar en Beroep. Er waren minder uren handhaving nodig vanuit het toezicht. Maar het onderdeel bezwaar en beroep gaf een grotere uren inzet, een groot deel hiervan kwam voort uit het toezicht en vergunningverlening bouw.

Organisatie & Ontwikkeling

Het programma Organisatie & Ontwikkeling ligt beperkt voor op de begroting. We realiseren meer uren voor de onderdelen die vallen binnen categorie Verantwoording en Kwaliteit. Dit heeft onder andere te maken met extra inzet bij functioneel beheer voor onze kernapplicaties en de inzet voor een aantal projecten welke te maken hebben met de overgang naar een nieuwe ICT-infrastructuur, de afronding van de implementatie van een nieuw ERP-pakket, HR21 en nabijheid.

2.1 Advies

2.1.1 Wat willen we bereiken?

Het programma Advies heeft als doel een bijdrage te leveren aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving met een goede milieukwaliteit door een groot scala aan adviesdiensten. Hierbij stelt de Omgevingsdienst de opdrachtgever en kwaliteit centraal.

Tabel 2.3 - Kritieke Prestatie Indicatoren Advies

Kritieke Prestatie Indicator	Realisatie	Norm
Adviezen worden verstrekt binnen vier weken*	81%	95%
Percentage klanten dat tevreden tot zeer tevreden is	94%	95%

* In overleg met de opdrachtgever kan de leveringstermijn verlengd worden

Leveringstermijn

De levertermijn is over het hele jaar uitgekomen op 81%. Na een herstel van 92% naar 96% bij de tweede burap is het niet gelukt onze eigen norm vast te houden. Met name een sterke stijging van de adviesaanvragen als gevolg van de economische groei zijn hiervan de oorzaak. Door capaciteit te schuiven en gerichte sturing is de verwachting dat deze KPI verbeterd. Belangrijk is dat de verwachting bij de aanvragers goed afgestemd blijft.

Klanttevredenheid

De overall tevreden en zeer tevreden klanten is uitgekomen op 94% dat is net onder de gestelde norm. Het management belt ontevreden klanten worden altijd om te onderzoeken wat de oorzaak is en wat we kunnen verbeteren.

Tabel 2.4 - Klanttevredenheid Advies

Respons	Aantal	Percentage
Zeer tevreden	39	27%
Tevreden	96	67%
Ontevreden	8	6%

2.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan?

ROM advies

De Omgevingsdienst adviseert over de ruimtelijke plannen van haar opdrachtgevers. De adviezen hebben betrekking op de aspecten asbest, bodem, archeologie, lucht, geur, geluid, MER, ecologie & natuur, externe veiligheid en duurzaamheid.

Geluidsanering wegverkeerslawaaï

Bij aanvang van het jaar waren 32 geluidsaneringsprojecten in uitvoering. In 2017 hebben we 4 nieuwe projecten opgestart en 5 projecten afgerond.

Schiphol

Het ministerie geeft in het nieuwe Luchthaven Indeling Besluit (LIB) iets meer beleidsvrijheid als het gaat om kleinschalige woningbouw in geluidsbelaste (buiten)gebieden. De Omgevingsdienst adviseert de aangesloten gemeenten bij het implementeren van de regelgeving in het gemeentelijk beleid.

Op verzoek van de gemeente Lisse organiseerden wij, in samenwerking met de Omgevingsraad Schiphol (ORS) een informatieve bewonersavond. Wij presenteerden daar de resultaten van een onderzoek naar de mogelijkheden voor optimalisatie van de startroute via de Kaagbaan. Helaas blijkt er voor Lisse geen verbetering mogelijk te zijn.

Op verzoek van de gemeente Nieuwkoop leveren wij een bijdrage aan de mediacampagne van het cluster Groene Hart. Met dit cluster en het cluster Zuidwest vindt regelmatig bestuurlijk overleg plaats, ter voorbereiding van de vergaderingen van de BRS en ORS. Ook voerden wij overleg met Noord-Hollandse gemeenten om, via goede onderlinge afstemming, de krachten van deze gemeenten te bundelen.

De ORS startte een experiment om de geluidhinder in Leimuiden te beperken. Het experiment leidt tot iets minder geluidhinder in Leimuiden en ORS zet dit voort. We hebben de gemeente Kaag en Braassem geadviseerd over dit onderwerp.

In samenwerking met de Omgevingsdienst IJmond en bij hen aangesloten gemeenten uit de regio IJmond/Alkmaar zetten we op bestuurlijk en ambtelijk niveau sterk in op vermindering van het aantal nachtvluchten, omdat dit de ergste vorm van geluidhinder geeft en een laag economisch belang heeft. Het resultaat is dat de overschrijding van afgelopen jaren is teruggedrongen.

Rapportage EU-richtlijn Omgevingslawaaï

De verplichting die volgt uit de Europese richtlijn omgevingslawaaï voor het maken van geluidsbelastingkaarten en actieplannen geldt voor de agglomeratie Den Haag-Leiden. Conform de planning zijn de geluidsbelastingkaarten voor Leiden, Leiderdorp en Oegstgeest op 30 juni 2017 door ons vastgesteld en vervolgens gepubliceerd. Een samenvatting van de resultaten heeft de ODWH naar het ministerie van I&M gezonden. Tweede helft van 2017 is de ODWH gestart met de voorbereiding voor de actieplannen en in december heeft de ODWH de actieplannen in concept besproken met een aantal betrokkenen uit de gemeenten. De verwachting is dat het ontwerp van de plannen in het eerste kwartaal van 2018 gepubliceerd kan worden zodat uiterlijk juli 2018 de definitieve plannen vastgesteld kunnen worden. De geluidactieplannen beschrijven de voornemens die de gemeente voor de komende vijf jaar heeft om geluid van wegen, spoorwegen en industrie, voor zover dit schadelijk kan zijn voor de gezondheid van mensen, te verminderen.

Impuls Omgevingsveiligheid (IOV)

De Omgevingsdienst heeft de subsidiemogelijkheden van het IOV-programma in 2017 niet volledig gebruikt. Een belangrijke doelstelling van het IOV-programma is het hebben van voldoende inhoudelijke deskundigheid. De personele capaciteit voor externe veiligheid is bij ODWH in 2017 ingekrompen en ODWH betreft – als dat nodig is – deskundigheid van de andere omgevingsdiensten. In 2016 startten transportbedrijven met steun van IOV gelden het project Opslag Gevaarlijke Stoffen. Dit project is in 2017 voortgezet. Verder werkte ODWH samen met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland aan het project Signaleringskaart EV Zuid-Holland, als opmaat naar het Digitale Stelsel Omgevingswet en de ‘Laan van de leefomgeving’. ODWH voerde het beheer van de informatie in het Risicoregister gevaarlijke stoffen (RRGS) ook met de middelen uit de IOV-subsidie uit.

Verbod op asbestdaken

Vooruitlopend op de komst van het asbestdakenverbod in 2024 gaven de provincie en de gemeente Noordwijk ons de opdracht om de situatie in 2017 inzichtelijk te maken. Op verzoek van de provincie coördineren wij de inventarisatie van asbestdaken bij provinciale inrichtingen voor heel Zuid-Holland. Ook werkte ODWH een bestuurlijk voorstel uit waarin wij voorstellen dat de Omgevingsdienst een coördinerende rol krijgt in de communicatie naar particulieren en bedrijven over het asbestdakenverbod.

Programma aanpak spoedlocaties en nazorg, diffuse bodemverontreiniging

Het programma aanpak spoedlocaties omvatte in 2017 nog veertien locaties die een aanpak nodig hebben. Waar mogelijk bouwen wij nazorg op locatie in de regio verder af. De voortgang van het programma aanpak spoedlocaties en nazorg houden wij per locatie bij en bespreken dit driemaal per jaar in goed overleg met de provincie. De Omgevingsdienst participeert hiernaast in de Zuid-Hollandse werkgroep diffuus spoed, waarin we vormgeven aan vervolgstappen voor regionale aandachtsgebieden.

Bodeminformatie beheer

In 2017 startte ODWH met de provincie en de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten het project Informatiebeheer. Doel van het project is te komen tot goed en uniform ingevulde bodeminformatiesystemen bij de omgevingsdiensten zodat we de bodemtaken en -informatie goed kunnen overdragen aan de gemeenten. De Omgevingsdienst verwacht per 1 maart 2018 opdracht te krijgen en een jaar nodig te hebben voor de werkzaamheden.

Omgevingswet

De Omgevingswet treedt op 1 januari 2021 in werking. De Omgevingsdienst West-Holland wil zich tijdig en zorgvuldig voorbereiden op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en provincie en gemeenten ondersteunen bij de implementatie van de wet. Doel is dat de Omgevingsdienst ruim voor de inwerkingtreding van de wet gereed is om de wet efficiënt en effectief uit te voeren conform visie en beleid van provincie en gemeenten.

Voor de implementatie van de Omgevingswet werkt de Omgevingsdienst met een programmaplan dat zij jaarlijks actualiseert. De belangrijkste resultaten van de uitvoering van het programmaplan van 2017 zijn:

- De samenwerking tussen de Omgevingsdienst, provincie, gemeenten en ketenpartners heeft steeds meer vorm gekregen. De Omgevingsdienst voerde diverse projecten uit samen met provincie, gemeenten en ketenpartners. Belangrijk voorbeeld hiervan is de leerkring Omgevingsplan, met alle deelnemers en ketenpartners van de Omgevingsdienst. De leerkring was de eerste officiële leerkring in Nederland. Het programma Aan de Slag met de Omgevingswet ondersteunde dit programma met een procesbegeleider.
- De rol van de Omgevingsdienst als regionale kennisorganisatie op het gebied van de Omgevingswet en milieu is gegroeid. De impactanalyse afwegingsruimte milieu – die de Omgevingsdienst tussen januari 2017 en juni 2017 uitvoerde in samenwerking met provincie, gemeenten en ketenpartners – heeft hier een belangrijke bijdrage aan geleverd. De Omgevingsdienst bracht de opgedane kennis op het gebied van de Omgevingswet en milieu onder meer in bij de ontwikkeling van Omgevingsvisies en Omgevingsplannen van gemeenten. Ook verzorgde de Omgevingsdienst workshops en presentaties over de combinatie tussen de Omgevingswet en inhoudelijke thema's zoals energie en duurzaamheid.

Duurzaamheid

Ontwikkeling en uitvoering (stimulerings)beleid

De Omgevingsdienst voert voor een aantal deelnemers taken op het gebied van duurzaamheid uit. Hieronder valt onder andere het (inhoudelijk) opstellen van verordeningen. Deze verordeningen vormen het kader voor de uitvoering van het stimuleringsbeleid duurzaamheid met subsidieverlening en duurzaamheidsleningen. Na vaststelling van de verordening door de betrokken gemeenteraden verrichten wij alle noodzakelijke ondersteunende werkzaamheden voor de gemeenten die nodig zijn voor een goede uitvoering van de feitelijke maatregelen. Dit betreft onder meer het uitvoeren van energiescans, het treffen van isolerende maatregelen in het kader van energiebesparingen, energiezuinige cv's en dergelijke. De Omgevingsdienst houdt de betrokken gemeenten op de hoogte van de voortgang door middel van periodieke rapportages.

In dit verband kunnen we ook het begeleiden en uitvoeren van energiescans voor het MKB, namens de gemeenten Hillegom, Kaag en Braassem, Leiden, Leiderdorp, Nieuwkoop, Noordwijk en Zoeterwoude noemen. In 2017 voerden we 194 scans uit voor maatschappelijke instellingen en Midden- en Klein Bedrijven.

Naast deze regio brede activiteiten adviseerde de Omgevingsdienst op onderwerpen als (de oprichting van) energiecoöperaties. Voorbeelden zijn zonnepanelen op daken, maatschappelijk verantwoord inkopen, ruimtelijk beleid en duurzaam bouwen.

Energietransitie regio Holland Rijnland

De Omgevingsdienst is betrokken bij de opstelling en uitvoering van het Energieakkoord Holland Rijnland. In september is het energieakkoord ondertekend. Betrokken partijen zijn de Omgevingsdienst, alle aangesloten gemeenten, de Provincie Zuid-Holland, Holland-Rijnland en het Hoogheemraadschap van Rijnland. De ambitie is, een energie neutrale regio in 2050, met een tussenstap in 2025. De Omgevingsdienst is actief betrokken bij in de uitvoering van dit akkoord. Zij is trekker van de uitvoeringslijn 'Energiebesparing'.

SER Energieakkoord duurzame groei - Wonen en Bedrijven

De Omgevingsdienst is coördinator voor onze regio als het gaat om stimuleren van duurzame groei in het kader van het Energieakkoord. Dankzij de ondersteuningsbijdrage van het Rijk heeft de Omgevingsdienst, namens de samenwerkende gemeenten, het onafhankelijke 'Duurzaam Bouwloket' ontwikkeld als 'verplicht energieloket' waar inwoners terecht kunnen met inhoudelijke vragen over energiebesparende en duurzame maatregelen aan de (eigen) woning, en we voerden diverse 'wijkgerichte aanpakken' uit. Met een begrotingswijziging in 2017 hebben de gemeenten de continuïteit gegarandeerd.

Gerealiseerde aantallen en uren

In 2017 realiseerde ODWH meer producten voor het programma advies dan begroot. Daarom is het aantal uren ook hoger uitgekomen (44.118 (104%) uren). Dit varieert per deelnemer en stemmen we individueel met de deelnemer nader af.

2.2 Reguleren

2.2.1 Wat willen we bereiken?

Het doel van het programma Reguleren is een bijdrage leveren aan een gezonde en duurzame leefomgeving, door te zorgen dat;

- Alle activiteiten in het werkgebied van de Omgevingsdienst waar volgens de milieuwetgeving een vergunning of een melding voor is vereist, over een actuele vergunning beschikken of gemeld zijn.
- Initiatieven in de bodem voldoen aan de Wet Bodembescherming en het Besluit Bodemkwaliteit.
- Bouwplannen voldoen aan de bouwregelgeving en passen binnen de ruimtelijke kaders.

De Omgevingsdienst heeft prestatie-indicatoren opgesteld om de tijdigheid van de levering van producten inzichtelijk te maken en te kunnen rapporteren over de actualiteit van het vergunningenbestand.

Tabel 2.5 - Kritieke Prestatie Indicatoren Reguleren

Kritieke Prestatie Indicator	Realisatie	Norm
Meldingen in het kader van het Activiteitenbesluit worden binnen 28 dagen afgehandeld	74%	70%
Vergunningsaanvragen regulier worden afgehandeld binnen de wettelijke termijn (acht weken) *	88%	100%
Vergunningsaanvragen uitgebreid worden afgehandeld binnen de wettelijke termijn (26 weken) *	(46%)**	95%

* Vergunningsaanvragen en meldingen kunnen worden opgeschort en de wettelijke termijn kan eenmalig worden verlengd.

**Dit percentage staat tussen haakjes, omdat deze KPI nog dient te worden aangepast: nu worden milieu- en bouwvergunningen als één behandeld. Dit leidt tot een weinig zeggende KPI en onbetrouwbare gegevens over de realisatie. Dit wordt in 2018 verbeterd.

Meldingen

De norm voor het behandelen van de meldingen activiteitenbesluit is in 2017 gehaald.

Vergunningen regulier

De norm die we gesteld hebben bij deze KPI is niet gehaald. De vergunningsaanvragen behorende bij deze KPI betreffen momenteel alleen vergunningsaanvragen bouw. Het niet halen van deze norm heeft geresulteerd in *van rechtswege verstrekte bouwvergunningen*.

Om deze KPI structureel te verbeteren startte ODWH in 2017 samen met Noordwijk een taskforce Bouwen. Met extra inzet en energie voeren we verbeteringen door om de processen sneller en effectiever te laten verlopen. Het resultaat is sindsdien geen van rechtswege verstrekte vergunningen.

Vergunning uitgebreid

Het resultaat van deze KPI bevat zowel milieu- als bouwprocedures. In de verslagperiode ronden we 7 milieu en/of bouwprocedures af, waarvan 4 buiten de termijn. Voor deze 4 procedures ligt de verklaring in de complexiteit van de procedures zoals discussies rondom strijdigheid met het bestemmingsplan, coördinatieregeling of erfgoedwetgeving. Het niet halen van de termijnen bij de uitgebreide procedures heeft geen (juridische) consequenties voor onze opdrachtgevers en leidt niet tot van rechtswege verstrekte vergunningen.

Klanttevredenheid

Dit jaar verstuurde de Omgevingsdienst tot nu toe 525 enquêtes naar aanleiding van een verstrekte vergunning of het behandelen van een melding. Daarvan kregen wij er 177 retour (34% respons) met

onderstaande verdeling:

Tabel 2.6 – Klanttevredenheid Reguleren

Respons	Aantal	Percentage
Zeer tevreden	49	28%
Tevreden	87	50%
Ontevreden	38	22%

78% van de initiatiefnemers van een vergunning of melding is tevreden of zeer tevreden. Toch zijn er ook ontevreden reacties, bij deze reacties is er door het management contact gezocht met het betreffende initiatiefnemer. De ontevredenheid blijkt dan vaak te liggen aan de wijze waarop contact met de dienst mogelijk is en de snelheid van de geleverde producten. Ook hier voerde de Taskforce verbeteringen in de processen door onder andere door de inzet van een helpdesk voor burgers en bedrijven.

2.2.2 Wat hebben we hiervoor gedaan?

Het programma Reguleren omvat grofweg drie domeinen: milieu, bouwen en bodem.

Milieu

Voor activiteiten waarbij sprake is of kan zijn van milieubelasting, geeft de Omgevingsdienst omgevingsvergunningen af, of beoordeelt de meldingen van bedrijven in het kader van het Activiteitenbesluit. Eventueel stellen wij maatwerkvoorschriften op. Ook behandelen we meldingen voor het 'Lozen buiten inrichtingen', voor incidentele activiteiten en met betrekking tot vuurwerk.

Bouwen

Voor de gemeente Noordwijk en de Provincie behandelen we de bouw aanvragen. Bijbehorende producten als het vaststellen van leges, huisnummerbesluiten en meldingen aan de BAG en het CBS maken onderdeel uit van deze werkzaamheden. Eind 2017 hebben we alle bouwactiviteiten gebundeld in een project om de kwaliteit verder te verbeteren als logisch vervolg op het inzetten een taskforce-kwaliteitsverbetering. Eind 2017 zijn ook de noodzakelijke stappen gezet om de bouw taken voor Noordwijkerhout uit te voeren.

Bodem

Om een gezonde bodemkwaliteit te bereiken en te behouden heeft de Omgevingsdienst de bodem van het werkgebied in kaart gebracht en toetst ze alle bodemwerkzaamheden aan beleid en wet- en regelgeving. In het kader van de Wet Bodembescherming stellen we beschikkingen op voor de gemeente Leiden en de Provincie als het nodig is om initiatieven mogelijk te maken.

Gerealiseerde aantallen en uren

In 2017 realiseerde ODWH meer producten voor het programma reguleren dan begroot. Het aantal uren is uitgekomen op 28.929 (99%). Het aantal uren in de productgroep bodem is achter gebleven terwijl in de productgroep bouw en gebruik meer uren zijn gemaakt. Per deelnemer varieert dit en stemmen we individueel met de deelnemer nader af.

2.3 Toezicht & Handhaving

2.3.1 Wat willen we bereiken?

Het doel van het programma Toezicht & Handhaving is dat inrichtingen in het werkgebied van de Omgevingsdienst de geldende regels naleven.

Ons uitgangspunt is uniform toezicht dat effectief en efficiënt is en oog heeft voor bestuurlijke handhavingsprioriteiten en -overwegingen en het belang van de vermindering van regeldruk.

Tabel 2.7 - Kritieke Prestatie Indicatoren Toezicht & Handhaving

Kritieke Prestatie Indicator	Realisatie	Norm
Controlebrieven worden binnen elf werkdagen na de controle verstuurd	84%	80%
Hercontroles worden uitgevoerd binnen elf werkdagen na verlopen van hersteltermijn	80%	80%
Met melders van klachten en incidenten wordt binnen drie dagen contact opgenomen	89%	95%
Controles op complexe inrichtingen worden collegiaal getoetst	94%	90%
Controles op inrichtingen met een overtreding worden collegiaal getoetst	99%	90%

Het afgelopen jaar is er gestuurd op de KPI's. De percentages zijn toegenomen t.o.v. 2016. Vier indicatoren zitten (ruim) boven de norm. Het contact opnemen met melders van klachten valt 6% beneden de norm van 95%. Dit contact opnemen gebeurt door de toezichthouder. In een aantal gevallen bereikt de klacht de toezichthouder te laat om conform de afspraak het contact te kunnen leggen. Dit gerealiseerde percentage is wel toegenomen dit jaar t.o.v. 2016.

Klanttevredenheid

De gecontroleerde bedrijven worden steekproefsgewijs bevraagd over de aanpak van onze toezichthouders die milieucontroles uitvoeren. Een goede verstandhouding draagt immers bij aan verbetering van de informatieoverdracht en motivatie van bedrijven om ervoor te zorgen dat zij voldoen aan de wet- en regelgeving.

Dit jaar heeft de Omgevingsdienst tot nog toe 716 enquêtes verstuurd naar aanleiding van een controlebezoek. Daarvan kregen wij er 277 retour (39% respons) met onderstaande verdeling:

Tabel 2.8 - Klanttevredenheid Toezicht & Handhaving

Respons	Aantal	%
Zeer tevreden	68	25%
Tevreden	192	69%
Ontevreden	16	6%

Van de gecontroleerde bedrijven is 94% tevreden of zeer tevreden, een zeer mooi resultaat. Toch zijn er ook ontevreden reacties. In die gevallen heeft het management contact gezocht met het betreffende bedrijf. De ontevredenheid blijkt niet altijd toe te schrijven aan het optreden van onze toezichthouder. Vaak gaat het om ongenoegen over de regelgeving en de hieruit voortvloeiende kosten voor aanpassingen in de bedrijfsvoering van deze bedrijven.

Controle en naleving

De Omgevingsdienst wil bijdragen aan de vergroting van de leefbaarheid en veiligheid door een hoog percentage naleving door de inrichtingen. De Omgevingsdienst streeft naar een naleving van 80% bij de eerste controles. Bij complexe inrichtingen streeft de Omgevingsdienst naar een naleving bij eerste controles specifiek op het aspect veiligheid van 100%.

De Omgevingsdienst voert jaarlijks een integrale controle uit bij alle complexe inrichtingen in het werkgebied. Inrichtingen in de categorie standaard controleren we eens per drie jaar. Dit alles is conform het handhavingbeleid.

In totaal voerde ODWH in 2017 ruim 1.911 controles uit. Ruim de helft zijn integrale controles (1.002) bij alle categorieën bedrijven. De overige controles zijn deelcontroles, administratieve controles en controles die we naar aanleiding van de projectgerichte aanpak uitvoerden. Daarnaast voerden we ook nog 702 her/sanctiecontroles en meer dan 707 klachtbehandelingen uit.

Tabel 2.9 - Realisatie en resultaat alle eerste controles op aspect veiligheid

Categorie	Totaal aantal inrichtingen	Totaal aantal inrichtingen met controles	Aantal inrichtingen met overtreding op veiligheid	Percentage naleving (norm %)
Complex	149	125	24	81% (100%)

Tabel 2.10 - Realisatie en resultaat integrale controles (T01.5) op alle aspecten

Inrichtingen		Integrale controles T01.5			Naleving	
Categorie	Totaal aantal	Realisatie	Werkplan 2017	Percentage realisatie	Aantal inrichtingen met overtreding	Percentage naleving (norm %)
Complex	149	133	148	90%	66	50% (80%)
Standaard	1.716	523	584	90%	209	60% (80%)
Totaal	1.865	656	732	65%	275	58% (80%)

Het aantal uitgevoerde en afgeronde integrale controles is beneden het aantal controles opgenomen in het werkplan 2017 uitgekomen. Bij een aantal deelnemers is niet het volledige programma uitgevoerd. Dit heeft een aantal oorzaken, o.a. zijn er integrale controles uitgevoerd in december 2017 en vindt de afronding plaats begin 2018, zijn er nieuwe complexe bedrijven bij gekomen die in 2018 voor het eerst gecontroleerd worden en is er bij een aantal deelnemers door herprioritering minder standaard controles uitgevoerd.

Het percentage naleving geeft aan bij hoeveel bedrijven we bij de eerste controle een overtreding constateren, hoe klein deze ook is. Veelal verhelpen de bedrijven de geconstateerde overtredingen daags na het bezoek, vaak administratief. De oorzaak dat het percentage naleving lager uitvalt dan de norm ligt in de complexiteit van de inrichtingen dan wel in de controlefrequentie. Voor standaard bedrijven is de frequentie eenmaal per drie jaar. In die periode kan het voor komen dat zij verplichte keuringen en/of onderhoud niet uitvoeren of dat er binnen de inrichting bepaalde activiteiten wijzigen, maar dit niet volgens de regelgeving gebeurt. Door een lagere bezoekfrequentie is het bedrijf wat minder op de hoogte van wijzigingen in de regelgeving.

Het percentage naleving is ook lager uitgekomen dan in 2016, dit heeft geresulteerd in het meer uitvoeren van hercontroles in 2017.

Tabel 2.11 - Realisatie en resultaat deelcontroles en administratieve controles

Inrichtingen		Controles	Naleving	
Categorie	Aantal	Deel- en administratieve controles	Aantal overtredingen	Percentage naleving (norm = 80%)
Complex	149	55	9	84% (80%)
Standaard	1.716	116	37	68% (80%)
Eenvoudig/ Minimum	7.849	620	143	77% (80%)
Totaal	9.714	791	189	76% (80%)

Bovenstaande aantallen deel- en administratieve controles realiseren we voornamelijk vanuit de projecten die in uitvoering zijn.

2.3.2 Wat hebben we hiervoor gedaan?

De Omgevingsdienst voert toezicht uit op naleving van wet- en regelgeving en treedt indien nodig handhavend op. Vanaf 1 januari 2016 werken we conform het gemeentelijk uitvoeringsbeleid Toezicht en Handhaving 2016-2019. Met dit beleid bewerkstelligen en hanteren we enerzijds een uniforme werkwijze binnen ons werkgebied. Anderzijds willen we met dit beleid ruimte houden om in onze uitvoering aan te sluiten op het VTH-beleid van elke afzonderlijke deelnemer. Voor de provinciale inrichtingen passen we het provinciaal VTH-beleid toe.

Risico gestuurde aanpak

Het uitvoeringsbeleid kent een aantal verschillende aanpakken waarvan de risico gestuurde aanpak er één is. Voor een groot aantal complexe bedrijven stelden we toezichtsplannen op, op basis van brancheprofielen (bijvoorbeeld afvalbedrijven). Daarnaast is er in de afgelopen periode veel overleg geweest met de deelnemers omtrent bedrijven die bestuurlijke aandacht vragen naar aanleiding van overtreding en/of handhavingsverzoeken.

Projectgerichte aanpak

Het verminderen van regeldruk bereiken we door het toezicht op bedrijven met een lagere impact op de leefomgeving projectmatig uit te voeren. Hierdoor zijn controles efficiënter en doelgerichter, omdat we vergelijkbare bedrijven tegelijkertijd langs dezelfde maatstaf leggen. Deze aanpak heeft daarnaast als voordeel dat we actuele en betrouwbare informatie over een hele branche in de regio verkrijgen.

De inzet per gemeente is afhankelijk van het aantal aanwezige bedrijven in de gecontroleerde branches in een gemeente. Op dit moment zijn de volgende projecten in uitvoering bij de Omgevingsdienst:

- **Duurzaamheidsprojecten**
Bedrijven en instellingen met een energiegebruik van meer dan 50.000 kWh elektriciteit en/of 25.000 m3 gas zijn verplicht om energiebesparende maatregelen te treffen. Sinds 2015 zijn grote concerns en bedrijven ook verplicht om een energie audit uit te voeren in het kader van Europese wetgeving (EED). Voor de bedrijven met een wettelijke verplichting om energie te besparen stelde de omgevingsdienst verschillende duurzaamheidsprojecten op.

Energie-audit (EED)

Een Europese regeling (EED-richtlijn) verplicht veel ondernemingen in het werkgebied van de Omgevingsdienst om een energiebesparingsonderzoek (energie-audit) op te stellen. De VNG heeft vanwege deze nieuwe wettelijke taak via het gemeentefonds en provinciefonds een extra bijdrage beschikbaar gesteld van totaal ongeveer €111.000, euro ter compensatie van de extra uitvoeringslasten van de EED-richtlijn die via een begrotingswijziging voor ons beschikbaar is gekomen. De Omgevingsdienst heeft ongeveer 70% van de energie audits in 2017 beoordeeld. De overige energie-audits beoordelen we in 2018. Bedrijven die geen energie audit indienden benaderen wij alsnog handhavend. In 2018 stelt het gemeente- en provinciefonds wederom een extra bijdrage beschikbaar voor het beoordelen van de energie audits door de Omgevingsdienst.

Branche gerichte aanpak

Vanuit het Ministerie van Economische Zaken (EZ) ontving de Omgevingsdienst een bedrag van €72.000,- voor het uitvoeren van extra energiecontroles bij bedrijven. Naar aanleiding van deze subsidie voerde de omgevingsdienst energiescans uit bij de volgende branches:

- Voortgezet onderwijs
- Sauna's
- Zwembaden
- Autoschadeherstelbedrijven
- Kantoren
- Metaalbewerkers

Het resultaat: bij vrijwel alle panden zijn nog energiebesparende maatregelen mogelijk. We maakten met de betreffende bedrijven/ instellingen afspraken over het uitvoeren van de nog te nemen energiemaatregelen. De Omgevingsdienst heeft bij de gecontroleerde bedrijven ook een aanbod gedaan om het energiegebruik te monitoren en de gegevens te analyseren. Bedrijven hebben hier gebruik van gemaakt.

Green Deal Zorg

Voor de zorginstellingen heeft de Omgevingsdienst op regionaal niveau sectorale afspraken gemaakt. We vragen de zorginstellingen (vanwege de verplichting tot audit) om mee te doen aan een zogenaamde Green Deal. Op 14 september 2016 tekenden verschillende grote zorginstellingen uit de regio en de gemeenten waar ze gevestigd zijn, de Green Deal Zorg. Wij helpen de zorginstellingen om binnen drie jaar een bepaald niveau van de milieuthermometer te bereiken. Verder organiseerden we in 2017 bijeenkomsten om de zorgconcerns te ondersteunen en kennis te delen

MJA-bedrijven

Sinds 1992 maakt de overheid met een groot aantal sectoren meerjarenafspraken (MJA) voor de verbetering van de energie-efficiëntie (2% energiebesparing per jaar). In onze regio betreft het de afvalwaterzuiveringsinstallaties (AWZI's), Universiteit Leiden, LUMC, Achmea en industriële bedrijven. De Omgevingsdienst oordeelde in 2017 nieuwe energieplannen voor deze MJA bedrijven.

- **Vetafscheiders horeca**

De Omgevingsdienst controleerde in 2016 en 2017 projectmatig de vetafscheiders bij horecabedrijven in haar werkgebied. Het gaat om cafés, restaurants, cafetaria's en take-away gelegenheden. Het project omvatte bijna 800 bedrijven. In 2016 is de eerste helft gedaan, in 2017 controleerden we het restant van de bedrijven.

Door middel van een administratieve controle (dossieronderzoek) beoordeelde de Omgevingsdienst vooraf of er een vetafscheider bij een bedrijf aanwezig is. We verstuurden 188 brieven en controleerden 74 bedrijven daadwerkelijk. Een aantal controles resulteerden in een handhavingstraject dat we in 2018 afronden.

- **Stookinstallaties en gasleiding glastuinbouw**

De Omgevingsdienst controleerde in 2016 en 2017 projectmatig in de glastuinbouw de keuring van de stookinstallaties en gasleidingen. Hiervoor schreven we in 2016 192 glastuinbouwbedrijven aan met het verzoek het meest recente keuringsrapport van de stookinstallatie en gasleiding aan ons op te sturen. Vanwege de lage respons op de eerste brief ontvingen de meeste bedrijven (119) een tweede brief om de keuringsrapporten op te sturen. Uit de respons die hierop volgde, bleek dat de meeste bedrijven hun stookinstallatie wel hadden laten keuren maar dat het keuren van de gasleiding minder bekend was bij de bedrijven. Uit dit project komt ook naar voren dat 13 % van de bedrijven is gestopt of dat er helemaal geen stookinstallatie meer aanwezig is in het bedrijf (19%). Het aantal bedrijven dat een stookinstallatie heeft van minder dan 100 kW is 11%.

In totaal bleek dat 59 bedrijven hun stookinstallatie en of gasleiding niet hadden gekeurd. Hiervan had 25 % zowel de stookinstallatie als de gasleiding niet gekeurd. Bij 75% van deze bedrijven was alleen de gasleiding niet gekeurd. Uiteindelijk heeft dit project geleid tot 6 dwangsommen waarbij geen enkele dwangsom is verbeurd.

- **Afvalwater**

In 2017 is de Omgevingsdienst gestart met het project afvalwater. De gemeenten zijn bevoegd gezag voor de indirecte lozingen voor bedrijven die onder de Wet milieubeheer vallen. Tot einde 2009 waren de waterkwaliteitsbeheerders bevoegd gezag voor de lozingen van aangewezen categorieën. Voor de directe lozingen blijft de waterkwaliteitsbeheerder bevoegd gezag. In eerste instantie heeft het project zich gericht het actualiseren van onze kennis op dit vakgebied. Daarnaast hebben wij ook de bedrijven geïnventariseerd die onder deze regelgeving vallen. In de loop van 2017 controleerde wij de eerste bedrijven. Het project wordt gecontinueerd in 2018.

- **Loonwerkbedrijven**
In navolging van de goede resultaten van het Informatie Gestuurd Handhaven (IGH) project garagebedrijven 2016 hebben wij besloten om deze werkwijze ook toe te passen bij het project loonwerkers. De branche loonwerkers is gekozen, omdat uit informatie en een kort vooronderzoek bleek dat het naleefgedrag van deze branche ten opzichte van andere branches te wensen over laat. In het project wordt de toezichtscapaciteit informatie gestuurd ingezet op te verwachten tekortkomingen in naleefgedrag van loonwerkbedrijven. Bedrijven die het goed doen belonen we door een controle over te slaan, bedrijven die het niet goed doen “straffen” we met meer en gerichtere controles.
Door het combineren van diverse informatiebronnen hebben wij 303 potentiële loonwerkbedrijven in ons werkgebied geselecteerd. Nader onderzoek heeft dit aantal sterk gereduceerd omdat deze bedrijven niet meer bestonden of andere activiteiten uitvoerden. Uiteindelijk zijn 84 bedrijven geïnterviewd. Deze inventariserende controles zijn meegenomen in het project Inventarisatie (bedrijven)gebieden. Op basis van informatie over naleefgedrag zijn er 34 bedrijven voor een controle geselecteerd. Deze controles zijn eind 2017 gestart en lopen door in 2018. De eindresultaten van het project zullen in 2018 beschikbaar komen.
- **Zwembaden**
In 2017/2018 participeert ODWH in het landelijk project Zwembaden. Doel van dit project is om met de erkende maatregelenlijst op basis van het Activiteitenbesluit controles uit te voeren bij de in ons werkgebied aanwezige zwembaden. Gekozen is om in 2017 alleen de overdekte zwembaden te bezoeken. Voor 2018 controleren we de buitenzwembaden. Voor het project is er een digitale checklist opgesteld die via een tablet tijdens het controlebezoek is ingevuld. In 2017 hebben we acht overdekte zwembaden gecontroleerd. Het blijkt dat zwembaden de maatregelen toch al wel vergaand geïmplementeerd hebben. De doelgroep is er ook wel naar, zwembaden moeten een grote hoeveelheid water op een constante hoge temperatuur houden. De medewerkers van de technische dienst van de zwembaden zijn vaak goed op de hoogte van de techniek rondom energiebesparing. Ook zijn in de meeste gevallen de daken van de zwembaden voorzien van zonnepanelen.
- **Opslag gevaarlijke stoffen transportbedrijven**
De Omgevingsdienst heeft het project Opslag gevaarlijke stoffen bij transportbedrijven in 2017 voltooid. We hebben in totaal 74 locaties bezocht, waarvan een aantal gezamenlijk met de brandweer. De Omgevingsdienst en de brandweer controleerden ieder vanuit hun eigen vakgebied. Bij 23 transportbedrijven die we in 2017 bezochten en nog in bedrijf waren, hebben we bij 8 bedrijven overtredingen geconstateerd. Dit betekent dat in 2017 65% van de gecontroleerde transportbedrijven de wet- en regelgeving naleefde. Dit is 15% minder dan dat in 2016 (80%). De overtredingen betroffen onder andere:
 - het niet tijdig hebben laten keuren van de was- of tankplaatsvloer
 - een verkeerde opslag van gevaarlijke stoffen
 - gebreken aan de opslagvoorziening
 - of het niet hebben gemeld van het veranderen van de inrichting.
- **Natte koeltorens**
In 2017 voerde ODWH een beperkt Natte Koeltorenproject uit. Hierbij bezochten wij de bedrijven uit Katwijk omdat Katwijk een jaar later toetrad tot de omgevingsdienst. Deze bedrijven bleken de voortgang goed opgepakt te hebben en ze voldeden aan de regelgeving. Tevens bezochten we verschillende bedrijven die in het verleden niet volledig aan de voorschriften voldeden, onaangekondigd, om de continuïteit te controleren. Deze bedrijven hadden de controle op legionella, het jaarlijks onderhoud en de rapportage goed op orde. Ze waardeerden het ook dat wij langskwamen en dat ze konden aantonen dat ze het serieus hadden opgepakt.

Het Ministerie I&M spoort de omgevingsdiensten aan om de controles jaarlijks voort te zetten. Gezien de resultaten van de afgelopen jaren hebben wij besloten het komende jaar vooral nog over te slaan. Indien er zich calamiteiten voordoen treden we alsnog adequaat op.

- **Inventarisatie (bedrijven)gebieden**

Op 31 augustus 2017 brachten we bedrijven die onder de Wet milieubeheer vallen, in kaart. Na een uitgebreide voorbereiding en selectie van bedrijfsterreinen bezocht de Omgevingsdienst ruim 800 bedrijven in haar werkgebied. We troffen 85 nieuwe bedrijven aan, waarvan meer dan de helft onder de Wet milieubeheer valt. Dit gebeurt vaker. We namen ook 31 potentiële loonwerkbedrijven van het project loonwerkers mee met de inventarisatie. Die methodiek levert veel rendement op in de vorm van nieuwe Wm-bedrijven. In 2018 staat, vanwege het succes van de aanpak, het project opnieuw gepland.

- **Controle vuurwerkopslagen**

Elk jaar controleert de Omgevingsdienst de 39 locaties in de regio waar consumentenvuurwerk ligt opgeslagen. Bedrijven moeten vuurwerk moet onder speciale omstandigheden opslaan. Wij voerden samen met de Brandweer Hollands-Midden de voorcontroles bij de meeste bedrijven uit. We keken vooral naar de inspectiecertificaten en de bouwkundige staat van de opslagen. We stelden een aantal kleinere overtredingen vast, bijvoorbeeld deuren die niet goed sluiten en gaten of kieren in de muren van vuurwerkbunkers. Ook wilde een bedrijf al gebruik maken van kleefmagneten op de deuren van de bewaarplaatsen, maar had hiervoor nog geen vergunning voor aangevraagd.

De Omgevingsdienst controleerde de bedrijven ook tijdens de verkoopperiode van het consumentenvuurwerk op 28, 29 30 en 31 december. Hierbij kijken wij onder andere naar de omgang met het vuurwerk, de wijze van aanlevering en de opslag van het vuurwerk. Tijdens de deze verkoopdagen bezochten de toezichthouders van de ODWH de verkooppunten meerdere keren. We controleerden voornamelijk op gedragsvoorschriften. Bijvoorbeeld of bedrijven het vuurwerk op de juiste manier hadden opgeslagen en of er geen gevaarlijke situaties konden ontstaan. Zowel tijdens de voorcontroles als tijdens de verkoopdagen had de Omgevingsdienst West-Holland intensief contact met betrokken ondernemers. Ook controleerde wij nog steekproefsgewijs op het verkoopverbod van vuurwerk op 31 december. Tijdens deze controles constateerden wij geen verkoop.

Het aantal overtredingen dat wij in de verkoopperiode 2017 constateerden bedraagt dertien waarvan drie ernstige overtredingen:

- het plaatsen van echt vuurwerk tussen dummy verpakkingen in de verkoopruimte;
- het continue openhouden van de deur van de bewaarplaats van het vuurwerk;
- het hebben van licht ontvlambare stoffen in de verkoopruimte.

Wij maken hiervoor een bestuurlijke strafbeschikking op en we stellen dwangsommen op.

Andere voorbeelden van overtredingen waren:

- het te hoog opstapelen van vuurwerk in de bewaarplaats
- het ontbreken van pictogrammen
- vuurwerk op de verkoopbalie.

Voor deze laatste overtredingen hebben we waarschuwingen afgegeven door de toezichthouders. Waar mogelijk hebben de ondernemers de overtredingen direct verholpen.

Rapportage kwaliteitscriteria 2.1

Uit de rapportage kwaliteitscriteria 2.1 blijkt dat de Omgevingsdienst de kwaliteit van uitvoering borgt zoals beschreven in de Wet VTH. Voor het overgrote deel kan de Omgevingsdienst zelfstandig voldoen aan de Kwaliteitscriteria 2.1. Voor deze rapportage verwijzen wij u naar bijlage 4.

Gerealiseerde aantallen en uren

In 2017 realiseerde ODWH bijna 1.000 producten meer voor het programma Toezicht & Handhaving dan begroot (realisatie 5.512). Daarom is het aantal uren ook hoger uitgekomen (52.640 (102%) uren). Dit varieert per deelnemer en stemmen we individueel met de deelnemer nader af.

2.4 Organisatie & Ontwikkeling

2.4.1 Wat willen we bereiken?

Het programma Organisatie & Ontwikkeling heeft als doel bij te dragen aan de realisatie van kwalitatief goede producten, het gewenste dienstverleningsniveau en de positionering van de Omgevingsdienst in de externe omgeving.

2.4.2 Wat hebben we hiervoor gedaan?

Het programma Organisatie en Ontwikkeling bestaat voornamelijk uit algemene uren, die wij via een verdeelsleutel, op basis van inwoneraantal, aan uw gemeente doorberekenen.

Buiten de basistaken die wij onder dit programma uitvoeren zoals accountmanagement, voorlichting, bestuurlijk overleg en inhoudelijke opleiding, pleegden we in 2017 bijzondere inzet op de verschillende dossiers:

Implementatie Dynamisch Samenwerken

Cultuur, huisvesting en ICT gaan hand in hand in het project Dynamisch Samenwerken, dit is de naam van de werkstijl die ODWH in de loop van 2017 invoerde. Wij pasten de huisvesting aan het flexconcept aan en wij maakten de vierde verdieping leeg, zodat deze nu beschikbaar is voor de verhuur. Het aanpassen van de ICT infrastructuur is een moeizaam proces gebleken, en bracht extra kosten met zich mee en leidde, na aanbesteding, tot het verstrekken van de beheeropdracht aan een andere dienstverlener.

Invoering nieuw ERP-pakket (AFAS)

In het kader van de opbouw informatiemanagement en modernisering van het Bedrijfsbureau voerden wij per 1 januari 2017 het ERP-pakket AFAS in. Het pakket vervangt het financieel-, tijdschrijf- en HRM-pakket. Hierdoor werken de onderliggende systemen beter samen en is de backoffice in staat meer efficiënt en effectief te werken. Het ontwikkelen van noodzakelijke managementinformatie is voor een belangrijk gedeelte afgerond en enkele efficiency slagen zijn reeds zichtbaar. Verder ontwikkelen wij verschillende toepassingen, zoals de invoering van het bestellen tot betalen proces in 2018.

Zichtbaarheid en nabijheid

Het Dagelijks Bestuur heeft de wens uitgesproken om de betrokkenheid van de leden van het Algemeen Bestuur en van de gemeenteraden bij het werk van de Omgevingsdienst te vergroten. Zo worden we zichtbaarder. Belangrijk daarin zijn de thema's: rol en kwaliteit. Hiervoor deden we een aantal dingen:

- Eind 2016 en begin 2017 zijn bestuurders "op stap met de ODWH" geweest voor een toezichtcontrole bij een bedrijf in hun gemeente.
- In een aantal gemeenten gaven wij inhoudelijke presentaties tijdens een raadsvergadering. En er staan presentaties gepland voor het AB.
- In september organiseerden wij in het gemeentehuis van Oegstgeest een geslaagde regio brede bijeenkomst over duurzaamheid voor de gemeenteraadsleden van onze deelnemers. Achteraf is de tevredenheid onder de deelnemers gemeten. Dit leverde een positief beeld op en vele tips en verbetervoorstellen voor een volgende avond.

Klanttevredenheidsonderzoek (KTO)

Wij breidden het klanttevredenheidsonderzoek in 2017 verder uit met onder andere het product 'bouw'. Bij ontevreden reacties belden wij na. Dit leverde zonder uitzondering voorstellen voor verbetering op, zoals verbetering telefonische bereikbaarheid (helpdesk bouwen), verdere stroomlijning werkprocessen, termijnbewaking.

Digitalisering

De Omgevingsdienst West-Holland is in 2017 meer digitaal gaan werken. In 2017 digitaliseerden we bijna alle dossiers. De Omgevingsdienst West-Holland publiceerde de bekendmakingen digitaal, via GVOP. Daarnaast plaatsten we bekendmakingen en vergunningen op de website.

Ook maken we bij het verzenden van documenten steeds vaker gebruik van een elektronische handtekening.

Functioneel beheer

De realisatie lag in 2017 aanzienlijk hoger dan de begroting. Dit is het gevolg van verbetertrajecten ICT infrastructuur, voorbereiding aanbesteding zaakstelsel, aanbesteding ICT support en de implementatie van AFAS.

Gerealiseerde uren

Het programma Organisatie en Ontwikkeling is in de urenrealisatie hoger uitgekomen dan gepland.

Dienstverlening

Bij het onderdeel Dienstverlening is het totaal aantal gerealiseerde uren minder dan voorzien in de begroting. De uren accountmanagement zijn licht achtergebleven als gevolg van de inzet van de accountmanagers op projecten als asbest(daken), toetreding Noordwijkerhout, vergroten nabijheid etc.

Verantwoording en kwaliteit

De huidige realisatie op het onderdeel Verantwoording en kwaliteit ligt ruim boven de begroting. Dit heeft met name te maken met de inzet op het gebied van Algemene Juridische ondersteuning (o.a. AVG en de advisering over zaken de Gemeenschappelijke Regeling betreffend), Functioneel beheer en de gezamenlijke projecten (zoals digitalisering dossiers, HR21 en Dynamisch Samenwerken).

3 Samenvatting resultaat en resultaatbestemming

Het resultaat

Tabel 3.1 – Het resultaat

Resultaat bestemming	
Resultaat voor mutaties in reserves	-328.034
Toevoegingen aan reserves	0
Onttrekkingen aan de reserves	486.037
Afschrijvingskosten verbouwing (bestemmingsreserve)	30.000
Frictiekosten Alphen aan den Rijn	456.037
Programmaresultaat	158.003

Het resultaat bedraagt € 158.003. Dit resultaat is grotendeels veroorzaakt door:

- Door vele aanvullende werkzaamheden voor onze deelnemers is de overschrijding op enkele incidentele uitgaven categorieën (bijvoorbeeld ICT-kosten) opgevangen.
- Een incidentele vrijval op de kortlopende schuld Individueel Keuze budget van € 94.773.

Door de directie heeft tevens bijsturing plaatsgevonden om het verwachte negatieve resultaat te beperken. In het laatste kwartaal is de keuze gemaakt de vacatureruimte in te vullen.

De omvang van de algemene reserve ligt ruim onder de norm van het weerstandsvermogen (5% van de omzet) en is daarmee onvoldoende om de geïnventariseerde risico's af te dekken. In de aanpak om de dienst weer (financieel) robuust te maken is in een verdere aanwas van de algemene reserve voorzien, waardoor de algemene reserve in 2020 weer op peil is gebracht naar 5% van de omzet.

Tot die tijd blijft het mogelijk dat deelnemers de algemene reserve moeten aanvullen als deze negatief wordt doordat risico's zich daadwerkelijk voordoen. Het is aan de deelnemers of ze hiervoor daadwerkelijk een reservering willen opnemen in hun begroting.

De algemene reserve

Na toevoeging van het resultaat ad. € 158.003 bedraagt de omvang van de algemene reserve eind 2017 € 221.319, mits vastgesteld in het algemeen bestuur van 9 juli 2018.

Tabel 3.2 – de algemene reserve

Eigen vermogen (in euro's)	31-12-2017	Toevoegingen 2017	Onttrekkingen 2017	31-12-2016 na bestemming	31-12-2016 voor bestemming
<i>Algemene reserve 1)</i>	221.319	158.003	0	63.315	63.315
Algemene reserve	63.315	0	0	63.315	330.883
Exploitatieresultaat 2016	0	0	0	0	-267.568
Exploitatieresultaat 2017	158.003	158.003	0	0	0
<i>ODWH bestemmingsreserves:</i>	1.114.863	0	486.037	1.600.900	1.600.900
- Reserve afschrijving verbouwing 2)	270.000	0	30.000	300.000	300.000
- Reserve frictiekosten uittreding Alphen aan den Rijn 3)	844.863		456.037	1.300.900	1.300.900
Eindsaldo boekjaar:	1.336.181	158.003	486.037	1.664.214	1.664.214

Hieronder worden toevoegingen en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves en de algemene reserve voorgesteld. Deze mutaties zijn reeds door het bestuur besloten en zijn verwerkt in het boekjaar 2017.

1. Het exploitatieresultaat 2017 bedraagt € 158.003 positief. Na toevoeging van dit resultaat aan de algemene reserve bedraagt de algemene reserve € 221.319. Dit is 1,3% van de in 2017 gerealiseerde omzet. Het maximum van de algemene reserve mag in 2017 € 833.989 bedragen. Dit bedrag is gebaseerd op 5% van de omzet van het betreffende jaar, zoals is vastgesteld in de nota Planning en Control 2014-2017.
2. Dit betreft de bestemmingsreserve afschrijving op de verbouwing van de Schipholweg. Deze verbouwing is gedaan voor de komst van de provincied medewerkers in 2012. De onttrekking betreft een vermindering op de afschrijvingskosten van de verbouwing van de Schipholweg.
3. Dit betreft de bestemmingsreserve frictiekosten uittreding Alphen aan den Rijn. Bij de onttrekking is de begroting gevolgd.

4 Samenvatting uren en bijdrage per deelnemer

Algemeen

De afrekening met de deelnemers voeren wij uit conform de afspraken in de Nota Planning en Control 2014-2017, zoals vastgesteld op 9 december 2013 (verlengd in het dagelijks bestuur van 8 mei 2017). De systematiek houdt voor de deelnemers in dat wij de kosten van dienstverlening doorbelasten op basis van werkelijke uren maal een vooraf vastgesteld uurtarief. Hierbij geldt een minimale afnameverplichting van 95% van de regulier begrote uren van het werkplan.

De eindafrekening per deelnemer behandelen we uitgebreid in de afzonderlijke eindrapportages van 2017 per deelnemer. Hierin lichten we het meer- en minderwerk toe.

In 2017 bepalen de frictiekosten een deel van deze eindafrekening. Deze frictiekosten worden bij de deelnemers in rekening gebracht op basis van een verdeling zoals die is afgesproken in het dagelijks bestuur. De deelnemers ontvangen een aparte nota voor de eindafrekening en de frictiekosten.

Tabel 4.1 – Overzicht frictiekosten

Opdrachtgever	Onder-/over-schrijving		Bijdrage 2017	Aanvullende bijdragen		Bijdrage 2017 incl. aanvullende bijdragen	Betaalde voor-schotten	Eind-afrekening 2017 *	Frictie-kosten 2017	Totale eind-afrekening 2017	Te verwachten frictielasten 2018 en 2019
	in %	in uren		Minimale afname-verplich-ting van 95%	Toetre-dings-kosten						
Hillegom	103%	228	610.946	0	0	610.946	583.748	27.198	36.761	63.959	71.576
Kaag & Braassem	98%	-181	741.561	0	0	741.561	747.735	-6.174	50.419	44.245	97.821
Katwijk	106%	261	385.197	0	0	385.197	373.353	11.844	3.210	15.054	0
Leiden	97%	-1.026	2.715.394	0	0	2.715.394	2.867.990	-152.596	178.322	25.726	344.385
Leiderdorp	95%	-310	456.073	0	0	456.073	502.204	-46.131	32.933	-13.197	63.781
Lisse	100%	-7	528.226	0	0	528.226	537.114	-8.888	34.117	25.228	66.180
Nieuwkoop	123%	1.961	905.004	0	0	905.004	750.165	154.839	50.542	205.381	97.951
Noordwijk	117%	4.039	2.495.937	0	0	2.495.937	1.802.786	693.151	0	693.151	0
Noordwijkerhout	96%	117	191.179	0	0	191.179	31.567	159.612	0	159.612	0
Oegstgeest	99%	-67	359.394	0	0	359.394	388.266	-28.872	25.134	-3.738	48.660
Teylingen	109%	804	765.442	0	0	765.442	717.633	47.809	47.879	95.688	92.788
Voorschoten	95%	-152	223.340	0	0	223.340	251.103	-27.763	1.626	-26.137	0
Zoeterwoude	112%	531	482.690	0	0	482.690	252.973	229.717	24.379	254.097	47.264
Provincie Zuid-Holland **	99%	-349	2.396.942	0	0	2.396.942	2.774.239	-377.297	181.785	-195.512	291.878
Totaal	104%	5.850	13.257.324	0	0	13.257.324	12.580.876	676.448	667.108	1.343.556	1.222.283
* - door ODWH nog te betalen / + door ODWH nog te ontvangen											
** inclusief additionele opdrachten (zie eindrapportage Provincie voor specificatie)											

5 Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de Omgevingsdienst in staat is tegenvallers op te vangen.

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement die op 2 november 2015 door het algemeen bestuur is vastgesteld, stelden we de uitgangspunten vast voor het bepalen van de risico's in euro's en de hoogte van het weerstandsvermogen. Hiermee voldoen we aan de wens van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zoals vastgelegd in de brief voor het toezichtregime 2016.

Bij de uitwerking van de nota is gebleken dat de omvang van het weerstandsvermogen nagenoeg in lijn ligt met afspraken over de maximale omvang ervan. De algemene reserve bedraagt namelijk maximaal 5% van de omzet in het begrotingsjaar.

Uit de risico-inventarisatie in onderstaande paragrafen blijkt dat de omvang van het weerstandsvermogen ruim binnen de maximale omvang van de reserve valt. De maximale omvang van de algemene reserve is 5% van de verwachte omzet in 2017 en bedraagt € 859.687. De omvang van de algemene reserve in 2017 bedraagt € 221.319 en dekt daarmee voor 31% de geïnterpreteerde risico's af.

Tabel 5.1 – Vrije ruimte in de algemene reserve

Bepaling omvang weerstandsvermogen	Bedrag
Totale baten in 2017	€ 17.193.746
Norm weerstandsvermogen	5%
Maximale omvang algemene reserve	€ 859.687

Bepaling vrije ruimte algemene reserve	Bedrag
Algemene reserve 31-12-2017	€ 221.318
Verschil met risico inventarisatie	€ 714.008
Vrije ruimte in de algemene reserve	-€ 492.690

In de onderstaande tabellen is de volledige inventarisatie van de risico's nader uitgewerkt. Vervolgens is de verwachte omvang van de risico's ingeschat, rekening houdend met doorgevoerde beheersmaatregelen. Op basis van de spelregels in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement is vervolgens de financiële impact van het risico bepaald. De omvang van de risico impact geeft uiteindelijk de benodigde omvang van de algemene reserve weer.

Tabel 5.2 – Inventarisatie risico's

Naam risico	Omschrijving risico	Programma	Risicocategorie	Speelt vanaf
Ongedekte prijs- loonontwikkelingen niet in de indexering	In het Financieel kader is een indexatie opgenomen voor het jaar t+2. Hierdoor ontstaat het risico op ongedekte loon- en prijsontwikkelingen die plaatsvinden in het jaar t+1, omdat deze kosten pas worden gecompenseerd in het jaar t+2.	Alle	Financieel	2016
Friktiekosten	Risico voor de Omgevingsdienst dat er kosten gemaakt dienen te worden voor het laten afvloeien van personeel, zoals loopbaanbegeleiding en UWV-kosten.	Alle	Financieel	2015
Ontwikkeling in wet- en regelgeving	Wettelijke ontwikkelingen vragen om aanpassingen in de omvang van het werk of in de manier van werken	Alle	Juridisch	2015
Wensen deelnemers variëren	Te grote variëteit in wensen van deelnemers waardoor niet de gewenste en noodzakelijke efficiency kan worden bereikt.	Alle	Organisatorisch	2015
Vraag gestuurd werken	De advisering vindt plaats op basis van concrete verzoeken van de deelnemers. Het aanbod kent pieken- en dalen en stelt eisen aan de kwaliteit van de adviezen. Het risico is dat er niet voldoende geschikte capaciteit aanwezig is.	Alle	Organisatorisch	2015
Incidentele budgetten	Een deel van het structurele takenpakket komt ten laste van incidentele (project)budgetten. Zodra deze incidentele budgetten bij de gemeenten aflopen heeft de Omgevingsdienst personeel in dienst waarvoor geen dekking is.	Alle	Financieel	2015
Subsidie inkomsten	Een deel van de reguliere taken van de Omgevingsdienst zijn gedekt door subsidies. Het gaat om de volgende taken gesubsidieerd: - Externe Veiligheid - Gevelsanering - Wbb	Alle	Financieel	2015
Imago en beeldvorming	Het effect van besluitvorming bij crisis op het imago van resp. de beeldvorming over de organisatie.	Alle	Politiek / bestuurlijk	2015
Ontwikkelingen niet opgenomen in de begroting	Risico is dat we nieuwe taken of verplichtingen moeten uitvoeren waar geen dekking in de reguliere begroting is opgenomen	Alle	Financieel	2015
Inhuur van personeel	Onvoorziene ontwikkelingen in het personeelsbestand kunnen leiden tot ongedekte personeelslasten.	Alle	Personeel	2015
Rechtmatigheid	Gedragrisico's: integriteit, fraude, misbruik van bevoegdheden, rechtmatigheid	Alle	Organisatorisch	2015
Externe onvoorziene ontwikkelingen	Wettelijke ontwikkelingen vragen om het anders inrichten van onze processen of om extra bij- of omscholing	Alle	Organisatorisch	vanaf 2016

Naam risico	Omschrijving risico	Programma	Risicocategorie	Speelt vanaf
Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen	Deze wet heeft tot gevolg dat als de Omgevingsdienst niet binnen de wettelijke (of redelijke) termijn beslist op een vergunningaanvraag, de aanvrager het bevoegd gezag in kwestie een brief (een soort ingebrekestelling) kan sturen met een aanvraag voor een dwangsom.	Alle	Juridisch	2015
Rechtsgedingen	Risico's die voortvloeien uit rechtsgedingen als gevolg van handelen van de Omgevingsdienst (reguliere taakuitvoering).	Alle	Juridisch	2015
Technische incidenten	Technische incidenten bij gebouw, ICT, administratieve organisatie, archief e.d.	Alle	Organisatorisch	2015
Robuustheid organisatie (organisatorisch)	Heeft de organisatie voldoende kritische massa om haar (wettelijke) taken te kunnen uitvoeren.	Alle	Politiek / bestuurlijk	vanaf 2016
Robuustheid organisatie (kwaliteit)	Het kunnen voldoen aan landelijke kwaliteitscriteria die het Rijk stelt aan de Omgevingsdiensten.	Alle	Politiek / bestuurlijk	vanaf 2016
Privatisering bouwtaken	Kern voor het Wetsvoorstel Kwaliteitsborging voor het bouwen is dat in de toekomst bouwpartners zelf hun kwaliteitsborging moeten regelen. Het nieuwe stelsel zal op z'n vroegst in 2018 in werking treden. De invoering van de wet kan gevolgen hebben voor de benodigde capaciteit binnen de ODWH mede afhankelijk van keuzes die gemeenten moeten maken.	Reguleren	Politiek / bestuurlijk	vanaf 2018
Bezuiniging huisvestingslasten	In de meerjarenbegroting is een verlaging opgenomen van de huisvestingskosten (vanaf 2020) doordat 1 tot 1,5 verdieping wordt afgestoten. Een randvoorwaarde de implementatie van het dynamisch samenwerken en de bijhorende verbouwing en het risico bestaat dat de openstaande ruimte niet tijdig wordt verhuurd.	Alle	Financieel	vanaf 2020
Afschrijvingen op verbouwing na einde huurcontract.	Op enkele verbouwingen uit het verleden wordt afgeschreven in een termijn die ligt na de einddatum van het huurcontract. Als er gekozen wordt om te verhuizen moet de restwaarde versneld in de kosten worden genomen.	Alle	Financieel	vanaf 2019
Uren stuwmeer	Er is in de jaren een grote hoeveelheid verlofuren opgebouwd door de medewerkers. Verkoop of vervanging kost geld wat niet voorzien is.	Alle	Financieel	2015

Tabel 5.3 – Risico impact en bepaling hoogte weerstandsvermogen

Naam risico	Minimale omvang	Verwachte omvang	Maximale omvang	Str./ Incid.	Bruto verwachte omvang	Structureel effect maatregelen	Netto verwachte omvang	Risico-score waarschijnlijk-	Kans	Impact
Ongedekte prijs-loonontwikkelingen niet in de indexering	-	85.250	220.000	I	85.250	-85.250	-	6	95%	-
Frictiekosten	250.000	350.000	1.692.760	I	350.000	-300.000	50.000	2	10%	9.500
Ontwikkeling in wet- en regelgeving	-	-	-	I	-	-	-	2	10%	-
Wensen deelnemers variëren	35.000	52.500	140.000	I	52.500	-	52.500	4	75%	74.813
Vraag gestuurd werken	35.000	35.000	70.000	I	35.000	-	35.000	3	25%	16.625
Incidentele budgetten	35.000	35.000	70.000	I	35.000	-	35.000	3	25%	16.625
Subsidie inkomsten	35.000	35.000	70.000	I	35.000	-	35.000	3	25%	16.625
Inhuur van personeel	25.000	50.000	150.000	I	50.000	-	50.000	4	75%	71.250
Externe onvoorziene ontwikkelingen	30.338	60.675	121.350	I	60.675	-	60.675	3	25%	28.821
Technische incidenten	25.000	50.000	100.000	I	50.000	-	50.000	3	25%	23.750
Bezuiniging huisvestingslasten	200.000	200.000	200.000	S	400.000	-	400.000	2	10%	76.000
Afschrijvingen op verbouwing na einde huurcontract.	-	-	-	I	-	-	-	1	5%	-
Uren stuwmeer	95.000	158.333	475.000	S	316.667	-50.000	266.667	4	75%	380.000
Totaal omvang en impact risico's	765.338	1.111.758	3.309.110		1.470.092	-435.250	1.034.842			714.008

*Bruto omvang = verwachte omvang * 1 (incidenteel) of *2 (bij structureel).*

Netto verwachte omvang = bruto verwachte omvang – structureel effectmaatregelen.

*Impact = netto verwachte omvang * 1,9 gewichtsfactor (op basis van gemeentelijke ervaringscijfers).*

In 2017 zijn maatregelen getroffen om de loonontwikkelingen te compenseren. Voor 2017 en 2018 is verwachte impact op nihil gezet.

In bovenstaande tabel is de financiële impact van de risico's berekend op basis van de verwachte omvang van het risico. Daarin is rekening gehouden met de kans waarmee het risico zich voor doet, alsmede de zekerheidsfactor. Bij de berekening van de impact is gebruikt gemaakt van de risicomatrix zoals beschreven in de nota weerstandsvermogen.

Daarbij zijn de volgende grenzen in omvang en waarschijnlijkheid vastgesteld:

Risicoscore omvang (of verwachtingswaarde) gebaseerd op de netto verwachte omvang van het risico.

Score	Verwachtingswaarde van het risico
1	< € 50.000
2	≥ € 50.000 en < € 100.000
3	≥ € 100.000 en < € 250.000
4	≥ € 250.000 en < € 500.000
5	≥ € 500.000

Risicoscore waarschijnlijkheid (de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet).

Score	Risicoscore	Kans
1	< 5%	5%
2	< 10%	10%
3	< 25%	25%
4	< 75%	75%
5	< 90%	90%
6	> 90%	95%

Beheersmaatregelen met structureel effect

Om de financiële impact van de risico's te bepalen moet rekening worden gehouden met de structurele effecten van beheersmaatregelen die zijn getroffen om het risico te verminderen, over te dragen of te vermijden.

In onderstaande tabel staat per geïdentificeerd risico aangegeven welke aanpak is gekozen en welk (structureel) effect de aanpak heeft. De genoemde bedragen maken onderdeel uit van de risico impact berekening uit de vorige paragraaf.

Tabel 5.4 – Aanpak en effect per geïdentificeerd risico

Naam risico	Gekozen aanpak	Toelichting gekozen aanpak	Effect maatregelen	Structureel effect maatregelen
Ongedekte prijs- loonontwikkelingen niet in de indexering	Verminderen	Compensatie voor de cao indexering voor de perioden 2017 tot en met 2019 leidt tot afdekking voor dit risico.	-85.250	-85.250
Friciekosten	Overdragen	In de financieringssysteematiek, zoals opgenomen in de Nota Planning en Control 2014 - 2017, zijn afspraken gemaakt over het vastleggen en inzichtelijk maken van de risico's voor bezuinigings- en frictiekosten en de bijdragen die de deelnemers hierin hebben.	-300.000	-300.000
Ontwikkeling in wet- en regelgeving	Vermijden	Volgen ontwikkelingen in wet- en regelgeving en over de effecten afspraken maken met de individuele deelnemers en het bestuur.	0	0
Wensen deelnemers variëren	Accepteren	Deelnemers worden scherp gehouden aan de standaardafspraken zoals vastgelegd in de PDC en ZTC en de werkplannen met bijbehorende KPI's. Maatwerkverzoeken leveren meerkosten op voor betreffende deelnemer.	0	0
Vraag gestuurd werken	Accepteren	Met deelnemers monitoren van het werkaanbod, zodat een capaciteitsplanning gemaakt kan worden (incl. evt. inhuur). Tevredenheid deelnemer meten over uitgebrachte adviezen	0	0
Incidentele budgetten	Overdragen	Per jaar afspraken maken met de gemeente en zo nodig bezuinigingsmaatregelen treffen. Deel van de formatie als flexibele schil inzetten	0	0
Subsidie inkomsten	Overdragen	De subsidiegedelen worden zowel ingezet voor de financiering van materiële kosten en van formatieplaatsen (d.m.v. inhuur).	0	0
Imago en beeldvorming	Vermijden	Risicomanagement helpt bij het borgen b van de Veiligheid in/van de leefomgeving is/wordt. Anders gezegd: Wat wordt de buitenwereld beter van het optreden van de Omgevingsdienst? De externe focus kan vorm krijgen door een goede informatievoorziening.	0	0
Ontwikkelingen niet opgenomen in de begroting	Vermijden	Deze taken worden behandeld in hoofdstuk 7 Ontwikkelingen NIET in de begroting. In de loop van het jaar worden hierover met de gemeenten afspraken gemaakt.	0	0
Inhuur van personeel	Accepteren	Door het management wordt besloten over de inhuur van personeel (tegen een tarief dat sterk kan variëren ten opzichte van het uurtarief van de Omgevingsdienst) of de inzet van vast personeel.	0	0
Rechtmatigheid	Vermijden	Een goede inrichting van de administratieve organisatie en interne controle op basis van een intern controle- en auditplan.	0	0
Externe onvoorziene ontwikkelingen	Accepteren	In voorkomend geval wordt een beroep gedaan op de beschikbare weerstandscapaciteit (algemene reserve) of wordt een beroep op de deelnemers gedaan.	0	0
Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen	Accepteren	Termijnen om te beslissen worden nauwlettend bewaakt. Het in 2014 ingerichte Serviceburo vervult daarbij een belangrijke rol.	0	0
Rechtsgedingen	Overdragen	Hiervoor is een verzekering voor rechtsbijstand en aansprakelijkheid afgesloten met een daarbij gebruikelijke dekking.	0	0
Technische incidenten	Accepteren	Deels worden deze gedekt door een verzekering en in voorkomend geval wordt een beroep gedaan op de beschikbare weerstandscapaciteit (algemene reserve).	0	0
Robuustheid organisatie (organisatorisch)	Verminderen	Door meerdere bewegingen in de omzet van de dienst staat de robuustheid van de organisatie onder druk, zoals al aangegeven in het rapport van Seinstra vd Laar. Het gaat om bewegingen als: de uittreding van Alphen aan den Rijn, de overdracht van de provinciale taken in Alphen aan den Rijn, 2% volumekorting provincie en het uitvoeren van alle bouwtekeningen voor Noordwijk	pm	pm
Robuustheid organisatie (kwaliteit)	Verminderen	Door de genoemde bewegingen is het ook de vraag in hoeverre de landelijke kwaliteitscriteria van het Rijk nog worden gehaald.	pm	pm
Privatisering bouwtekeningen	Accepteren	Uit een impact analyse van de vereniging BWT die de ODWH heeft uitgevoerd blijkt voortsnog dat eventuele aanpassingen van de capaciteit kunnen worden opgevangen binnen de huidige formatie.	pm	pm
Bezuiniging huisvestingslasten	Vermijden	Er is een makelaar in de arm genomen om te zoeken naar een huurder voor de 4e verdieping.	0	0
Afschrijvingen op verbouwing na einde huurcontract.	Accepteren	Uitgangspunt is voortsnog verlenging van het huurcontract na 2021.	0	0
Uren stuwmeer	Verminderen	Door te kiezen voor geleidelijke afbouw kunnen de kosten worden opgevangen binnen de reguliere begroting.	-50.000	-100.000
Totaal			-435.250	-485.250

Artikel 11 van het BBV is in juni 2015 gewijzigd. Hierin is bepaald dat gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen in de paragraaf Weerstandsvermogen in zowel de jaarrekening als in de meerjarenbegroting voortaan een set van vijf financiële kengetallen dienen op te nemen. Dit zijn kengetallen voor: de netto schuldquote, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. De laatste twee zijn voor de Omgevingsdienst niet van toepassing.

Jaarverslag jaar 2017	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen	Verslag 2016	Begroting 2017	Verslag 2017
Netto schuldquote	1%	7%	2%
Solvabiliteitsratio	21%	18%	18%
Structurele exploitatieruimte	3%	5%	6%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de verhouding weer van de schuldenlast van de Omgevingsdienst ten opzichte van de eigen middelen weer. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. Dit kengetal is afhankelijk van wat er op dat moment aan openstaande vorderingen,

dan wel openstaande facturen is opgenomen en wat er is binnengekomen op de bank dan wel is uitgegeven, maar nog niet betaald. Omdat de Omgevingsdienst geen langlopende schulden heeft, zal dit kengetal rond de 0 schommelen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de verhouding weer van het eigen vermogen ten opzichte van de totale passiva en geeft aan in welke mate de Omgevingsdienst het eigen vermogen kan inzetten voor de dekking van de schulden (in hoeverre is de Omgevingsdienst in staat aan haar financiële verplichtingen te voldoen). Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves. Hoe hoger dit percentage, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie. De solvabiliteit van de Omgevingsdienst zal verbeteren, omdat het weerstandsvermogen conform het reorganisatieplan meerjarig toeneemt.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft antwoord op de vraag of de Omgevingsdienst voldoende structurele baten heeft om de structurele lasten te dekken. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

5.2 Financiering

Algemeen

De Omgevingsdienst is als uitvoeringsinstantie van een Gemeenschappelijke Regeling verplicht, volgens de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO), een financieringsparagraaf op te nemen. Hierin beschrijven we de ontwikkelingen rond de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de rente- en risiconorm, de verwachte toe- en/of afname van geldleningen of uitzettingen en het beleid en de uitvoering inzake treasury.

Alle deelnemers, zowel deelnemende gemeenten, provincie als contractgemeenten, ontvangen voorschotnota's op basis van de volgende verdeling:

- Eerste kwartaal: 25%
- Tweede kwartaal: 30%
- Derde kwartaal: 25%
- Vierde kwartaal: 20%

Een aantal deelnemers heeft in de loop van het jaar opdracht verstrekt voor aanvullende taken. Wij hebben de voorschotten hier niet op aangepast. Hierdoor wijken het resultaat en het bedrag nog te betalen/ontvangen van die deelnemers van elkaar af.

Rentevisie

De Omgevingsdienst heeft geen leningen lopen.

Koersrisico

Koersrisico is de kans dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. De Omgevingsdienst bezit geen derivaten en van koersrisico is daarom geen sprake.

Valutarisico

Valutarisico is bij de Omgevingsdienst uitgesloten daar de dienst niet beschikt over of aanspraken heeft in vreemde valuta.

Rente- en risiconorm

De Omgevingsdienst heeft geen schulden. Er is geen sprake van een mogelijk renterisico. De rente met betrekking tot de vooruit ontvangen gelden zijn dit jaar verwaarloosbaar te noemen.

Liquiditeitenplanning

Omdat de Omgevingsdienst met voorschotnota's werkt, waarbij rekening is gehouden met ons uitgavenpatroon, is het minder noodzakelijk een liquiditeitenplanning op te stellen.

Financieringsrisico's

Omdat de deelnemende gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van de Omgevingsdienst en zich verplicht hebben de tekorten in zijn geheel gezamenlijk te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 werd de wet verplicht schatkistbankieren en de ministeriële regeling schatkistbankieren decentrale overheden van kracht (artikel 7, lid 2 van de regeling schatkistbankieren). Alle decentrale overheden moeten vanaf deze datum hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist. Dit gebeurt op een rekening-courant bij het Agentschap van het ministerie van Financiën. Het is toegestaan een relatief klein bedrag aan overtollige middelen buiten

de schatkist aan te houden. De hoogte van het drempelbedrag is afhankelijk van de begrotingsomvang van een decentrale overheid. Voor de Omgevingsdienst ging dit in 2017 om een bedrag van € 250.000.

Kasgeldlimiet

Jaarlijks geeft het ministerie aan welk bedrag een gemeente mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage (8,2%) van het totaal van de begroting. Voor 2017 komt de toegestane kasgeldlimiet op € 1.052.470. Deze limiet mogen wij gedurende het begrotingsjaar niet overschrijden. Als wij de kasgeldlimiet structureel overschrijden moeten we de kortlopende schuld omzetten in een langlopende schuld.

Tabel 5.5 – Kasgeldlimiet

Overzicht Kasgeldlimiet	Bedragen in euro's			
	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
In bedrag	1.052.470	1.052.470	1.052.470	1.052.470
Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	2.664.219	2.532.840	2.545.327	5.894.799
Schuld in rekening courant	0	0	0	0
Gestorte gelden door derden < 1 jaar-	0	0	0	0
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
	2.664.219	2.532.840	2.545.327	5.894.799
Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	-	-	-	-
Tegoeden in rekening courant	1.332.746	1.355.935	3.565.192	2.455.538
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	4.333.544	4.326.777	1.439.166	3.084.935
	5.666.290	5.682.712	5.004.358	5.540.473
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende middelen	3.002.071	3.149.871	2.459.031	-354.326
Toegestane kasgeldlimiet	1.052.470	1.052.470	1.052.470	1.052.470
Ruimte	4.054.540	4.202.341	3.511.501	698.143

5.3 Dienstverlening

De afdeling Dienstverlening (de opvolger van de afdeling Bedrijfsbureau) bestaat per 1 juli uit de clusters ServiceburO, Informatiemanagement, Personeel en Organisatie, Planning & Control, Accountmanagement, Communicatie en Staf. De afgelopen periode hebben we veel inzet gepleegd om de financiën van de dienst op orde te brengen. In dat kader was de reorganisatie noodzakelijk. Deze reorganisatie is afgerond in 2017.

Het takenpakket van het ServiceburO is als gevolg van deze reorganisatie sterk uitgebreid met facilitaire taken, die voorheen elders waren belegd. Tevens hebben we veel gedaan voor het afronden van de implementatie van een nieuw ERP-pakket, het beheer van de nieuwe ICT-infrastructuur en het verder ontwikkelen van het zaakstelsel. Dit alles moet leiden tot verbeteringen in de bedrijfsvoering van onze dienst. Daarnaast is de voorbereiding gestart om het mogelijk te maken dat de medewerkers tijd- en plaats onafhankelijk kunnen werken. Eind december is de verbouwing afgerond en gestart met het flexwerken.

Klantcontact

Het ServiceburO is het centrale loket voor vragen aan de Omgevingsdienst West-Holland. Het gaat om vragen van deelnemers, burgers en bedrijven, overheidsinstanties en collega's via de balie, telefoon, post maar ook digitaal (internet en e-mail). Het ServiceburO is verantwoordelijk voor het goed en eenduidig afhandelen, registreren, publiceren, doorzetten en archiveren van de productvragen van klanten. Na de reorganisatie hebben we veel facilitaire zaken bij het ServiceburO neergelegd. Primair uitgangspunt bij de dienstverlening is dat medewerkers zich kunnen verplaatsen in de omgeving van de klant. Deze werkhouding is gebaseerd op vier pijlers; *kwiteit, servicegericht, efficiency en tevreden klanten*.

Informatiemanagement

Na de implementatie van een vernieuwde ICT-omgeving ter voorbereiding op het Dynamisch Samenwerken (Het Nieuwe Werken) dat ODWH in het najaar van 2017 invoerde, werkten we hard aan het vormgeven van een cluster Informatiemanagement. We hebben het beheer van de bedrijf kritische applicaties bij elkaar gebracht en werkten met een team hard aan de strategie en visie van de Omgevingsdienst rondom informatievoorziening.

Inkoop

Voor de volgende inkooptrajecten hebben we de aanbesteding in gang gezet; ICT Support (afgerond), DMS- en zaakstelsysteem (doorloop 2018), Advisering gevelsanering (afgerond), Dynamisch Inkoopstelsysteem (afgerond).

In het tweede deel van 2017 stond de verbouwing van het pand centraal. Voor deze verbouwing zetten we een meervoudige opdracht in de markt. Verder zijn we gestart met het aanpassen van het huidige schoonmaakcontract aan de nieuwe huisvestingssituatie.

HRM

De reorganisatie en het nieuwe ERP-systeem heeft veel van het cluster P&O gevraagd. Verder is gewerkt aan de invoering van het HR21 functiesysteem, welke afgerond wordt begin 2018.

5.4 Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen bevat op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in elk geval de volgende kapitaalgoederen: wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Voor de Omgevingsdienst is geen van deze onderdelen van toepassing.

Tabel 5.6 – Staat van investeringen

<i>(in euro's)</i>	<i>Boekwaarde begin boekjaar</i>	<i>Bij: investeringen boekjaar 2017</i>	<i>Af: desinvestering boekjaar 2017</i>	<i>Afschrijvingen boekjaar 2017</i>	<i>Boekwaarde einde boekjaar 2017</i>
Verbouwing Schipholweg m.b.t. toetreding Provincie in 2012	1.138.322	0	0	94.298	1.044.024
Verbouwing Schipholweg	71.168	144.800	0	56.676	159.292
Inventaris, inrichting & apparatuur	541.833	177.249	0	231.890	487.192
Totaal	1.751.323	322.049	0	382.864	1.690.508

Afschrijvingen op verbouwingen lopen door na einde van het huidige huurcontract. Uitgangspunt is vooralsnog verlenging van het huurcontract na 2021.

5.5 Lokale heffingen

De Omgevingsdienst is niet bevoegd lokale heffingen op te leggen. Deze bevoegdheid ligt bij de deelnemende gemeenten.

5.6 Grondbeleid

Deze paragraaf is niet van toepassing op de Omgevingsdienst.

5.7 Verbonden partijen

Deze paragraaf is niet van toepassing op de Omgevingsdienst.

5.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

6 Jaarrekening

6.1 Balans per 31 december 2017

Tabel 6.1 – Balans per 31 december 2017

(in euro's)	31 december 2017		31 december 2016	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa met economisch nut	-		15.261	
Materiële vaste activa met economisch nut	1.690.508		1.751.324	
Totaal vaste activa	1.690.508	1.690.508	1.766.584	1.766.584
Vlottende activa				
<i>Uiteenzettingen (rentetypische looptijd < één jaar)</i>				
Vorderingen op openbare lichamen	3.478.408		1.346.812	
Debiteuren	191.374		104.984	
Overige vorderingen	297.346		127.477	
Schatkistbankieren	2.226.779		4.044.055	
	6.193.907	6.193.907	5.623.328	5.623.328
Liquide middelen		228.759		57.096
Overlopende activa		367.596		362.067
Totaal vlottende activa		6.790.262		6.042.491
Totaal activa		8.480.770		7.809.075
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	63.315		330.883	
Exploitatieresultaat 2017	158.003		-267.568	
Bestemmings reserves	1.114.863		1.600.900	
Totaal vaste passiva	1.336.181	1.336.181	1.664.214	1.664.214
Voorzieningen				
Voorziening frictielasten reorganisatie	1.222.283		-	
		1.222.283		-
Vlottende passiva				
<i>Netto vlottende schulden (rentetypische looptijd < één jaar)</i>				
Crediteuren	703.237		171.107	
Overige schulden	1.788.609		2.437.593	
	2.491.846	2.491.846	2.608.700	2.608.700
Overlopende passiva		3.430.459		3.536.161
Totaal vlottende passiva		5.922.306		6.144.861
Totaal passiva		8.480.770		7.809.075

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Besluit Begroting en Verantwoording

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de financiële verordening en de nota Planning & Control 2014-2017 (verlengd in het dagelijks bestuur op 8 mei 2017 tot en met begrotingscyclus 2019). De toegepaste waarderingsgrondslagen voor de activa en passiva zijn ten opzichte van het voorgaande jaar ongewijzigd gebleven.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs, onder aftrek van de op de economische levensduur gebaseerde afschrijvingen, zoals bedoeld in artikel 64 van het BBV. De materiële vaste activa worden afgeschreven in een termijn en op een wijze, die is vastgesteld door het bestuur in de begroting 2015. Hierin volgt de Omgevingsdienst zowel het beleid van het BBV als de eigen financiële verordening.

Immateriële vaste activa

De afschrijvingskosten worden lineair ten laste van de exploitatierekening gebracht op basis van de economische gebruiksduur van het immaterieel actief.

Vlottende activa

De vorderingen, overlopende activa en liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen, zoals bedoeld in artikel 39, 40 en 40a van het BBV.

Vlottende passiva

De vlottende schulden en overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, zoals bedoeld in artikel 48 en 49 van het BBV.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.2 Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa

Tabel 6.2 – Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa (in euro's)	Afschrijvingstermijn 5 jaar
Aanschafwaarde begin 2017	180.868
Bij: investeringen boekjaar 2017	0
Af: desinvestering boekjaar 2017	0
Aanschafwaarde einde boekjaar	180.868
Afschrijvingen t/m 2016	165.607
Afschrijvingen boekjaar 2017	15.261
Afschrijvingen t/m einde boekjaar	180.868
Boekwaarde einde boekjaar 2017	0

De immateriële vaste activa betreft de bodemkwaliteitskaarten.

Materiële vaste activa

Tabel 6.3 – Materiële vaste activa

Materiële vaste activa (in euro's)	Verbouwing Schipholweg m.b.t. toetreding Provincie in 2012	Verbouwing Schipholweg	Inventaris, inrichting & apparatuur	Totaal
Aanschafwaarde begin 2017	1.788.317	957.548	1.786.049	4.531.914
Bij: investeringen boekjaar 2017	0	144.800	177.249	322.049
Af: desinvestering boekjaar 2017	0	0	0	0
Aanschafwaarde einde boekjaar	1.788.317	1.102.348	1.963.298	4.853.963
Afschrijvingen t/m 2016	649.994	886.381	1.244.216	2.780.591
Afschrijvingen boekjaar 2017	94.298	56.676	231.890	382.864
Afschrijvingen t/m einde boekjaar	744.293	943.057	1.476.105	3.163.455
Boekwaarde einde boekjaar 2017	1.044.024	159.291	487.193	1.690.508
Afschrijvingstermijnen	15 jaar	8-10 jaar	3 tot 10 jaar	

Er wordt € 30.000,- onttrokken aan de bestemmingsreserve met betrekking tot de afschrijvingskosten verbouwing Schipholweg (toetreding Provincie medewerkers).

Rentetypische looptijd < één jaar

Tabel 6.4 – Rentetypische looptijd < één jaar

Vorderingen op openbare lichamen (in euro's)	31-12-2017	31-12-2016
Afrekening gemeente Voorschoten	1.626	14.288
Afrekening gemeente Leiden	178.322	139.310
Afrekening gemeente Kaag & Braassem	50.419	21.803
Afrekening gemeente Leiderdorp frictiekosten	32.933	14.186
Afrekening gemeente Nieuwkoop	205.381	20.711
Afrekening gemeente Oegstgeest frictiekosten	25.134	11.152
Afrekening Provincie frictiekosten	181.785	108.346
Afrekening gemeente Teylingen	95.688	29.018
Afrekening gemeente Zoeterwoude	254.096	10.047
Afrekening gemeente Hillegom	63.959	27.902
Afrekening gemeente Katwijk	15.054	34.415
Afrekening gemeente Lisse frictiekosten	34.117	12.398
Afrekening gemeente Noordwijk	693.151	215.777
Afrekening gemeente Noordwijkerhout	159.612	0
Nog te ontvangen te verwachte reorganisatielasten P1720	1.222.283	0
Provincie Wabo/Briks	0	20.495
Hoogheemraadschap Rijnland	138	0
DCMR Omgevingsdienst Rijnmond	0	44.153
Gemeente Zoeterwoude	0	5.090
Gemeente Leiden	0	7.008
Gemeente Voorschoten	0	2.372
Stichting Land van Wijk en Wouden	0	54.168
Gemeente Katwijk	0	75.663
Gemeente Hillegom N208	0	90.953
Gemeente Leiden voorschot Duurzaamheid	0	300.000
Provincie Zuide Holland	0	8.120
Energieakkoord Woningen Leiden (VNG)	53.168	0
BSBM 2017 Provincie	15.000	0
Bijenlandschap Leiderdorp	99.200	0
Detacheringen DCMR	29.446	0
Briks DCMR	24.014	40.926
Energiesubsidie I&M	43.882	18.323
Externe Veiligheid DCMR	0	17.680
Externe Veiligheid ODMH	0	2.508
Eindsaldo boekjaar:	3.478.408	1.346.812

Frictielasten 2018 en 2019

Als gevolg van de verslaggevingsregels moeten de te verwachten reorganisatielasten P1720 als voorziening in 2017 geboekt worden. De vergoeding van deze lasten is gegarandeerd door de deelnemers op basis van een AB besluit. Deze vergoeding is als vordering opgenomen.

Debiteuren

Er zijn in 2017 geen vorderingen, wegens oninbaarheid, op debiteuren afgeboekt.

Tabel 6.5 – Overige vorderingen

Overige vorderingen (in euro's)	31-12-2017	31-12-2016
Subsie EV 2017	73.417	87.901
Gevelsanering Leiden - Levendaal	174.463	0
Gevelsanering Combiproject Hoge Rijndijk Leiden	36.157	0
Frictiekosten 2017	0	25.168
Legeskosten Leiden	0	1.722
Overige vorderingen	11.209	12.686
Tussenrekening VISA	2.100	0
Eindsaldo boekjaar:	297.346	127.477

Tabel 6.6 – schatkistbankieren

Schatkistbankieren (in euro's)	31-12-2017	31-12-2016
Schatkistbankieren*	2.226.779	4.044.055
Schatkistbankieren*	2.226.779	4.044.055

*Dit is kortlopend gepresenteerd, aangezien het saldo altijd direct opeisbaar is.

Op 15 december 2013 zijn de wet verplicht schatkistbankieren en de ministeriële regeling schatkistbankieren decentrale overheden van kracht geworden (artikel 7, lid 2 regeling schatkistbankieren).

Tabel 6.7 – Liquide middelen

Liquide middelen (in euro's)	31-12-2017	31-12-2016
Kasgelden	262	122
BNG rekening 28.50.93.444	224.672	54.114
VISA	3.825	2.860
Eindsaldo boekjaar:	228.759	57.096

Op de rekening-courant van de BNG Bank is een kredietfaciliteit verstrekt van € 226.890,-. De Omgevingsdienst heeft een bankgarantie afgegeven van € 176.089,- voor de huur van het pand aan de Schipholweg in Leiden.

Tabel 6.8 – Overlopende activa

Overlopende activa (in euro's)	31-12-2017	31-12-2016
Huur 1e kwartaal 2018	155.081	159.099
Microsoft rechten 2018	65.721	50.331
Squit XO 1e half jaar 2018	52.735	45.066
Onderhoud Verseon licenties	20.063	0
Roxit optimalisatie Verseon	9.900	0
Canon printers	7.050	0
Verzekeringen 2018	0	30.228
Webbeveiliging 2018	9.228	10.288
Antiviruspakket	12.495	16.660
SLTN IBM Onderhoudsverlenging	5.001	0
Abonnementen/vakliteratuur	0	550
Overige	30.322	49.844
Eindsaldo boekjaar:	367.596	362.067

De overlopende activa betreft uitgaven die betrekking hebben op 2018, maar waarvan de facturen eind 2017 zijn ontvangen.

Passiva

Tabel 6.9 – Eigen vermogen

Eigen vermogen (in euro's)	31-12-2017	Toevoegingen 2017	Onttrekkingen 2017	31-12-2016 na bestemming	31-12-2016 voor bestemming
<i>Algemene reserve 1)</i>	221.318	158.003	0	63.315	63.315
Algemene reserve	63.315	0	0	63.315	330.883
Exploitatieresultaat 2016	0	0	0	0	-267.568
Exploitatieresultaat 2017	158.003	158.003	0	0	0
<i>ODWH bestemmingsreserves:</i>	1.114.863	0	486.037	1.600.900	1.600.900
- Reserve afschrijving verbouwing 2)	270.000	0	30.000	300.000	300.000
- Reserve frictiekosten uittreding Alphen aan den Rijn 3)	844.863		456.037	1.300.900	1.300.900
Eindsaldo boekjaar:	1.336.181	0	486.037	1.664.214	1.664.214

Hieronder worden toevoegingen en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves en de algemene reserve voorgesteld. Deze mutaties zijn reeds door het bestuur besloten en zijn verwerkt in het boekjaar 2017.

1. Het exploitatieresultaat 2017 bedraagt € 158.003 positief. Na toevoeging van dit resultaat aan de algemene reserve bedraagt de algemene reserve € 221.318. Dit is 1,3% van de in 2017 gerealiseerde omzet. Het maximum van de algemene reserve mag in 2017 € 883.989 bedragen. Dit bedrag is gebaseerd op 5% van de omzet van het betreffende jaar, zoals is vastgesteld in de nota Planning en Control 2014-2017.
2. Dit betreft de bestemmingsreserve afschrijving op de verbouwing van de Schipholweg. Deze verbouwing is gedaan voor de komst van de provinciedewerks in 2012. De onttrekking betreft een vermindering op de afschrijvingskosten van de verbouwing van de Schipholweg.
3. Dit betreft de bestemmingsreserve frictiekosten uittreding Alphen aan den Rijn. Bij de onttrekking is de begroting gevolgd.

Tabel 6.10 – Voorziening frictielasten reorganisatie

Voorziening frictielasten reorganisatie (in euro's)	31-12-2017	31-12-2016
Voorziening te verwachten reorganisatielasten P1720	1.222.283	0
Eindsaldo boekjaar:	1.222.283	0

Als gevolg van de verslaggevingsregels zijn de te verwachten reorganisatielasten P1720 als voorziening in 2017 geboekt. De reorganisatielasten P1720 zijn ingeschat in het kader van de P1720. In 2017 zijn hierop de daadwerkelijk gerealiseerde kosten vanaf geboekt. Uit het restant zullen de resterende kosten in het kader van de reorganisatie P1720 voldaan moeten worden.

Tabel 6.11 – Voorziening frictielasten reorganisatie P1720 per deelnemer

Deelnemer	Reorganisatie lasten P1720	Gerealiseerde Frictielasten 2017	Voorziening frictielasten 2017
Hillegom	103.266	31.690	71.576
Kaag en Braassem	141.158	43.337	97.821
Leiden	497.041	152.656	344.385
Leiderdorp	92.059	28.278	63.781
Lisse	95.487	29.307	66.180
Nieuwkoop	141.397	43.446	97.951
Oegstgeest	70.220	21.560	48.660
Teylingen	133.904	41.116	92.788
Zoeterwoude	68.228	20.964	47.264
Provincie Zuid-Holland	421.240	129.362	291.878
Totaal	1.764.000	541.717	1.222.283

Tabel 6.12 –Overige schulden

Overige schulden (in euro's)	31-12-2017	31-12-2016
Afrekening gemeente Leiderdorp	46.131	35.660
Afrekening gemeente Oegstgeest	28.872	1.672
Afrekening gemeente Zoeterwoude	0	31.192
Afrekening gemeente Nieuwkoop	0	10.147
Afrekening gemeente Noordwijkerhout	0	1.386
Afrekening gemeente Leiden	152.596	0
Afrekening gemeente Kaag en Braassem	6.174	0
Afrekening gemeente Voorschoten	27.763	0
Afrekening gemeente Lisse	8.888	11.957
Afrekening deelnemersbijdrage Provinciale	72.240	16.815
Advisering Briks-adviezen gemeente	42.205	0
Werkplan spoed en nazorg	262.852	0
Inhuur december 2017	267.974	269.442
Commissie Bezwaarschriften Leiden	108.819	53.461
Wijkaanpak duurzaam bouwloket	35.463	0
Loonbelasting december	494	460.664
ICT support 2017	75.464	0
NSL 2015 gemeente Leiden	0	113.166
Overige schulden personeel	57.387	27.586
Te betalen aangifte BTW 4e kwartaal en suppleties	182.083	353.276
Spoedlocaties PZH 2016	0	175.605
Nazorglocaties PZH 2016	0	62.092
Suppletie dienstauto's	64.607	64.607
Vennootschapsbelasting 2016	10.000	10.000
Vennootschapsbelasting 2017	10.000	0
Dwangsommen	189.638	100.750
Tussenrekening Kas	2.100	0
IKB verplichting 2017	0	344.969
Overige schulden	136.859	156.299
Provincie BSV N207	0	89.710
Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV)	0	47.136
Eindsaldo boekjaar:	1.788.609	2.437.593

Door wijziging in de wetgeving is de Omgevingsdienst van 2016 vennootschapsbelasting (VPB) plichtig voor de detacheringen. In 2018 zal de aangifte over 2016 gedaan worden. Op de balans is de inschatting uit de begroting overgenomen voor 2016 en 2017.

Per 31 december 2016 is een inschatting gemaakt voor de IKB verplichting in 2017. In 2017 is de verplichting voldaan, het te veel reserveerde bedrag € 94.773 is aan het resultaat toegevoegd.

Tabel 6.13 – Overlopende passiva

Overlopende passiva (in euro's)		31-12-2017	-	+	31-12-2016
Regionaal geld wegverkeerslawaaï restant ISV 2		1.414.691	1.621	116.861	1.299.451
Regionaal geld wegverkeerslawaaï ISV 3		0	491.730	374.867	116.863
Vooruitontvangen Gevelsanering Leiden Kort Rapenburg		61.673	18.444	0	80.117
BSV Subsidies		1.185.324	292.315	481.763	995.877
Vooruit ontvangen MJP gelden 2014 t/m 2016		0	188.001	0	188.001
Vooruitontvangen bedrag subsidie VNG		1.086	150.728	86.830	64.985
Vooruitontvangen bedrag ISV3 Bodem Teylingen		218.578	0	0	218.578
Vooruit ontvangen bedrag Duurzaam Leiden		515.113	442.327	638.665	318.774
Vooruit ontvangen Briks (werk nog in 2017 uitvoeren)		33.994	0	0	33.994
Vooruit ontvangen bijdragen NSL		0	219.520	0	219.520
Eindsaldo boekjaar		3.430.459	1.804.686	1.698.985	3.536.161
* Voorheen Regionaal geld wegverkeerslawaaï ISV-2/3 SLR					

- Tot 2015 was er voor gevelsanering ISV3 budget beschikbaar. Vanaf 1 januari 2015 stelt het Ministerie van I&M subsidie beschikbaar voor geluidsanering voor woningen die op de landelijke saneringsvoorraadlijst staan. Eenmaal per jaar kunnen projecten worden ingediend. De doorlooptijd van een project duurt circa drie jaar. Enkele subsidies worden verplicht opgenomen in de Sisa verantwoording. Deze vindt u in bijlage 2.
- Het overgebleven ISV3 budget en het overgebleven ISV2 budget blijven bestemd voor gevelsanering. Deze budgetten worden gebruikt voor woningen die niet op de landelijke saneringsvoorraadlijst staan maar wel aan een weg liggen samen met saneringswoningen. Deze woningen zijn tijdens de inventarisatie per abuis niet op de landelijke saneringsvoorraadlijst gezet. Het Ministerie van I&M stelt alleen subsidie beschikbaar als de woning op de saneringsvoorraadlijst staat. Is dit niet het geval dan zijn de kosten voor de gemeente.
- Het Meerjarenprogramma Milieucommunicatie (MJP) loopt tot en met 2017. De materiële kosten van het MJP worden op basis van gemiddelde jaarbedragen bij de gemeenten in rekening gebracht. De afwijking tussen de werkelijke kosten en de gemiddelde kosten zijn de afgelopen jaren gereserveerd voor de uitvoering in de jaren 2015 tot en met 2017. In 2017 heeft de afrekening plaatsgevonden en is het overgebleven geld teruggegeven aan de deelnemers.
- De provincie Zuid-Holland heeft voor de periode 2010-2014 een ISV-deelbudget Bodem aan de gemeente Teylingen beschikbaar gesteld. Om aanspraak te kunnen maken op dit deelbudget is op 9 februari 2012 een bestuursovereenkomst ISV3 Bodem gesloten tussen de provincie en de gemeente. Deze overeenkomst heeft betrekking op de aanpak van de spoedlocaties in de gemeente Teylingen. De sanering van de restverontreinigingen in de Lindenlaan is uitgesteld. Op 18 mei 2017 heeft de Omgevingsdienst een beschikking ernstig, geen spoed genomen voor de resterende verontreiniging in de Lindenlaan. Hiermee is vastgesteld dat de sanering niet meer met spoed hoeft te worden uitgevoerd. Het gereserveerde budget uit de ISV-3 afspraken wordt vastgehouden voor het saneren van de restverontreiniging ten tijde van de geplande wegconstructie in 2019-2020.
- De gemeente Leiden stimuleert duurzaamheid door middel van een duurzaamheidsfonds. De inwoners van Leiden kunnen bij het fonds terecht voor een energieadvies, subsidies en leningen voor het isoleren en energiezuinig maken van het bouwwerk. De Omgevingsdienst heeft dit

fonds opgezet en vormgegeven en handelt onder mandaat van de gemeente de aanvragen af. Ook verzorgt zij de communicatie en voorlichting voor de gemeente.

6.3 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De Omgevingsdienst is voor toekomstige jaren eveneens financiële verplichtingen aangegaan die niet zijn opgenomen in een balanspost. Van deze niet uit de balans blijkende verplichtingen worden hieronder de belangrijke verplichtingen toegelicht. Onder belangrijke verplichtingen verstaan we alle aangegane overeenkomsten waarbij de totale contractwaarde minimaal € 50.000 bedraagt.

In 2017 en de voorgaande jaren zijn de volgende contracten met een looptijd langer dan één jaar afgesloten. Hierbij is het drempelbedrag voor de totale contractwaarde € 50.000.

Tabel 6.14 – Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Contractpartij	Aard van het contract	Start Contract	Looptijd van het contract	Bedrag per jaar	Bedrag van het contract in totaal (bij onbekende looptijd is een looptijd van 4 jaar genomen)
Exellent	ICT helpdesk en onderhoud en optimalisatie	1-1-2018	31-12-2019	165.000	330.000
Stena	Huur kantoorpand	1-1-2012	31-12-2021	608.197	2.432.787
BTC	mobiele abonnementen	8-06-2017	8-06-2020	36.750	91.875
KPN	Telefoon-centrale	16-07-2015	16-07-2020	47.123	118.000

Huurovereenkomst

Met Stena Realty B.V. is een huurovereenkomst aangegaan voor kantoorruimte en parkeerplaatsen aan de Schipholweg 128 in Leiden. Het huurcontract loopt tot en met 31 december 2021. De jaarlijkse huurverplichting (inclusief de servicekosten) bedraagt € 673.700. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd volgens de consumentenprijsindex, gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek. De Omgevingsdienst huurt de eerste, derde en vierde verdieping en een deel van de begane grond. Door het nieuwe werken maken we efficiënt gebruik van de ruimte en wordt de vierde verdieping momenteel geschikt gemaakt voor verhuur aan derden.

6.4 Programmarekening

Tabel 6.15 –Programmarekening

Programmarekening 2017 <i>(in euro's)</i>	A Begroting 2017*	B Prognose 2e Burap 2017	C Realisatie 2017	Verschil A-C	Verschil B-C	C Realisatie 2016
Lasten						
Salarissen en sociale lasten	8.333.324	8.118.898	9.376.156	-1.042.832	-1.257.258	8.547.491
Inhuur vacatureruimte	932.919	3.281.545	3.030.785	-2.097.866	250.760	2.033.926
Inhuur ziektevervanging	400.000	264.784	204.240	195.760	60.543	93.035
Inhuur Veranderagenda	75.000	0	66.825	8.175	-66.825	14.868
Huren en pachten	638.000	602.000	591.578	46.422	10.422	608.197
Goederen/diensten primaire proces	560.794	1.129.664	1.849.631	-1.288.837	-719.966	816.325
Overige goederen en diensten	1.452.298	1.493.367	1.994.440	-542.142	-501.073	1.748.014
VPB	0	10.000	10.000	-10.000	0	10.000
Afschrijvingen	440.356	440.356	398.125	42.231	42.231	410.804
	12.832.691	15.340.614	17.521.780	-4.689.089	-2.181.166	14.282.659
Baten						
Huren en pachten	31.000	31.000	30.927	73	73	30.741
Bijdrage gemeenten / provincie	12.007.484	14.298.730	15.146.716	-3.139.232	-847.986	12.423.764
Overige inkomsten	212.678	347.908	514.931	-302.254	-167.024	437.817
Subsidies	97.800	174.247	1.395.018	-1.297.219	-1.220.772	250.660
Uittreding Alphen aan den Rijn	456.037	456.037	0	456.037	456.037	0
	<i>12.804.997</i>	<i>15.307.921</i>	<i>17.087.592</i>	<i>-4.282.595</i>	<i>-1.779.671</i>	<i>13.142.982</i>
Bijzondere baten	0	0	106.154	-106.154	-106.153	0
	12.804.997	15.307.921	17.193.746	-4.388.749	-1.885.825	13.142.982
Resultaat voor mutaties in reserves	-27.694	-32.694	-328.034	300.340	295.340	-1.139.677
Toevoegingen aan reserves	-2.306	-2.306	0	-2.306	-2.306	-1.960
Onttrekkingen aan reserves	30.000	30.000	486.037	-456.037	-456.037	874.069
Programmaresultaat:	0	-5.000	158.003	-158.003	-163.003	-267.568

* Inclusief Begrotingswijzigingen

Grondslagen voor de programmarekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, de financiële verordening en de Nota Planning en Control 2014-2017 (verlengd in het dagelijks bestuur van 8 mei 2017 tot en met de begrotingscyclus 2019). Baten worden verantwoord in het jaar dat zij gerealiseerd zijn. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De toegepaste waarderingsgrondslagen voor de baten en lasten zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Programmaresultaat

De afrekening met de deelnemende gemeenten wordt uitgevoerd conform de afspraken in de Nota Planning en Control 2014-2017. De systematiek houdt voor de deelnemende gemeenten in, dat de kosten van dienstverlening vanuit de Omgevingsdienst doorbelast worden op basis van de werkelijke uren maal een vooraf vastgesteld uurtarief. Minimaal 95% van de uren van het werkplan wordt aan het einde van het jaar afgerekend.

De Omgevingsdienst heeft een algemene reserve die dient als buffer. De Omgevingsdienst streeft naar een weerstandsvermogen van vijf procent.

Baten en Lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Alle baten en lasten die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend waren, zijn in het jaarverslag verwerkt.

Onder de opbrengsten wordt verstaan: de bijdragen van de deelnemende gemeenten, de bijdrage van de overige contractpartners, subsidies en overige inkomsten voor diensten die kunnen worden toegerekend aan het verslagjaar. Zij worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn. Winsten worden slechts meegenomen wanneer ze zijn gerealiseerd.

De afschrijvingen worden lineair berekend op basis van de verwachte levensduur. Als startmoment van de afschrijving geldt de datum van in gebruik neming van het actief.

6.5 Toelichting op programmarekening

Toelichting op de verschillen in de lasten

De werkelijke uitgaven zijn hoger dan de begroting en lager dan de prognose van de tweede bestuurlijke rapportage. De verschillen ten opzichte van de begroting per kostencategorie worden hierna toegelicht.

Tabel 6.16 – Salarissen

Salarissen (in euro's)	Begroting 2017 A	Werkelijk 2017 B	Vershil A-B	Werkelijk 2016
Salarissen	8.333.324	8.153.873	179.451	8.547.491
Salarissen frictielasten P1720 (jaar 2018 en 2019)	0	1.222.283	-1.222.283	0
Inhuur vacatureruimte*	932.919	3.030.785	-2.097.866	2.033.926
Inhuur ziektevervang	400.000	204.240	195.760	93.035
Inhuur Veranderagenda/Projecten	75.000	66.825	8.175	14.868
Totaal per boekjaar:	9.741.243	12.678.006	-2.936.763	10.689.320

Personeelslasten

De totale personeelslasten laten een overschrijding zien van -/- € 2.936.736. Deze valt uiteen in salarissen, salarissen frictielasten 2018 en 2019, inhuur vacatureruimte en detachering. Ten opzichte van de prognose van de tweede bestuurlijke rapportage is er in werkelijkheid € 209.503 minder uitgegeven wanneer we de post salarissen frictielasten P1720 buiten beschouwing laten.

Tabel 6.17 – Personeelslasten

	Begroting		Begroting incl wijzigingen		Realisatie		Vershil met begr incl. wijzigingen	
	Bedrag	FTE's	Bedrag	FTE's	Bedrag	FTE's	Bedrag	FTE's
Bezetting	8.650.324	114,77	8.333.324	109,33	8.153.873	101,55	179.451	7,78
Vacatureruimte (*)	812.725	8,13		9,33				9,33
Toegestane ruimte	9.463.049	122,90	8.333.324	118,66	8.153.873	101,55	179.451	17,11
Salarissen frictielasten 2018 en 2019	-		-		1.222.283		-1.222.283	
Inhuur: ziektevervang	400.000		400.000		204.240	0,22	195.760	-0,22
Inhuur: projecten	75.000		75.000		66.825		8.175	-28,41
Inhuur vacatureruimte			932.919		3.030.785	28,41	-2.097.866	-28,41
Inhuurbudget	475.000	-	1.407.919	-	3.301.850	28,63	-1.893.931	-57,04
Totaal	9.938.049	122,90	9.741.243	118,66	12.678.006	130,18	-2.936.763	-39,93

*Vacatureruimte is inclusief detachering vanuit deelnemers

De salarissen wijken € 179.451 af. Dit incidentele verschil wordt veroorzaakt door:

- Salarissen frictielasten van € 354.370 (nadeel). Deze lasten worden via de frictielasten verhaald op de deelnemers (zie bijdrage gemeenten / provincie);
- CAO stijging van € 120.000 (nadeel). Deze kosten zijn budgettair neutraal en zijn opgenomen als baten in de post bijdragen gemeenten/Provincie.
- De vacatureruimte is niet ingevuld. Dit betekent een onderschrijding van t.o.v. de formatie van € 653.821 (voordeel)

Voor de salarissen frictielasten P1720 is een voorziening gevormd voor de toekomstige lasten van € 1.222.283. In de toelichting van de balans wordt deze voorziening uitgesplitst per deelnemer.

De inhuur vacatureruimte wijkt -/- € 2.097.866 af van de begroting. Dit wordt veroorzaakt door:

- Invullen van de vacatureruimte door inhuur € 653.821
- Meerwerk ingevuld door inhuur € 807.300
- Hogere kosten voor inhuur en inhuur voor extra kennisinvestering van € 636.745

De inhuur ziektevervang is gedeeltelijk opgevangen binnen de “reguliere inhuur” als aangegeven op de post “Vacatureruimte” en door vaste formatie. Hierdoor is expliciete ziektevervanging € 195.760 incidenteel lager uitgevallen. Inzet op projecten is vanuit externe inhuur incidenteel lager geweest. Dit betreft een onderbesteding van € 8.175.

Tabel 6.18 – Huren en pachten

Huren en pachten (in euro's)	Begroting 2017 A	Werkelijk 2017 B	Verschil A-B	Werkelijk 2016
Huur Schipholweg (inclusief service kosten)	638.000	591.578	46.422	608.197
Totaal per boekjaar:	638.000	591.578	46.422	608.197

Dit is de huur van het pand aan de Schipholweg 128 in Leiden. De Omgevingsdienst huurt de eerste, derde en vierde verdieping en een deel van de begane grond. Door het nieuwe werken maken we efficiënt gebruik van de ruimte en wordt de vierde verdieping momenteel geschikt gemaakt voor verhuur aan derden. De huurkosten zijn lager dan begroot, aangezien de servicekosten lager zijn uitgevallen. Aan de bestemmingsreserve uittreding Alphen aan den Rijn zijn € 110.267 aan huurkosten ten laste gebracht.

Tabel 6.19 – Overige goederen en diensten

Overige goederen en diensten (in euro's)	Begroting 2017 A	Werkelijk 2017 B	Verschil A-B	Werkelijk 2016
Goederen en diensten primaire proces	560.794	1.849.631	-1.288.837	816.325
Overige goederen en diensten	1.452.298	1.994.440	-542.142	1.748.014
Totaal per boekjaar:	2.013.092	3.844.071	-1.830.979	2.564.338

Overige goederen en diensten primaire proces

Het budget voor overige goederen en diensten primaire proces kent een nadeel van € 1.288.837 ten opzichte van de begroting. De belangrijkste incidentele afwijkingen zijn:

- Groene Cirkels Bijenlandchap van € 59.123. Dit is een budgettair neutraal resultaat. In de baten bij overige inkomsten is dit bedrag opgenomen als opbrengst.
- Voor de aanvullende subsidies IOV zijn naast uren ook uitgaven van € 12.000 gemaakt. Deze zijn niet begroot. Ook deze kosten zijn budgettair neutraal en zijn opgenomen in de baten bij subsidies.
- Overschrijding in de materiële lasten van de deelnemersbijdrage van € 8.342. Dit betreft vele plussen en minnen. De grootste afwijkingen zijn de teruggave Meerjaren-communicatieplan (MJP) en de overschrijding in de lasten met betrekking tot adviesbureaus en handhavingskosten.
- Subsidies BSV en ISV zijn uitgaven gemaakt van € 1.209.372. Deze zijn niet begroot. Deze kosten zijn budgettair neutraal en zijn opgenomen in de baten bij subsidies.

Overige goederen en diensten

Het onderdeel overige goederen en diensten bevat het merendeel van de materiële uitgaven van de organisatie, zoals ICT-kosten, huisvestingskosten (exclusief huur) en overige kosten. Deze overige kosten zijn onder andere autokosten, schoonmaakkosten, verzekeringen, salarisadministratie en overige personele kosten (o.a. kosten voor opleidingen, dienstreizen, vergaderingen, outplacement). Het budget voor overige goederen en diensten kent een nadeel van € 542.142 ten opzichte van de begroting. Het nadeel is hieronder gespecificeerd:

Tabel 6.20 – Overige goederen en diensten

	Begroting A	Begrotingswijziging (taakstelling) B	Definitieve Begroting C	Werkelijk D	Vershil C-D
Huisvesting exclusief huur	72.000	0	72.000	91.817	-19.817
ICT kosten	627.000	-125.000	502.000	902.655	-400.655
Overig	929.289	-50.991	878.298	803.928	74.370
Frictiekosten	0	0	0	196.040	-196.040
	1.628.289	-175.991	1.452.298	1.994.440	-542.142

Eind 2016 is aan de hand van een aanbestedingstraject een externe ICT-leverancier geselecteerd. Zij hebben een nieuwe omgeving/ICT-infrastructuur gebouwd en in beheer genomen die uiteindelijk toch niet naar behoren functioneerde. Na een audit door een onafhankelijke derde partij is afscheid genomen van deze externe ICT-leverancier.

Noodgedwongen hebben wij onze voormalige ICT-leverancier gevraagd ons tijdelijk te ondersteunen zodat een nieuw aanbestedingstraject zorgvuldig kon worden doorlopen. Om de ICT-infrastructuur stabiel te krijgen zijn diverse (onvoorziene) investeringen gedaan en bijbehorende kosten gemaakt. Inmiddels werken wij sinds januari 2018 met een nieuwe ICT-leverancier waar wij tot op heden veel vertrouwen in hebben en welke ons in ieder geval de komende drie jaar gaat ondersteunen.

Tabel 6.21 – Afschrijvingskosten

Afschrijvingen (in euro's)	Begroting 2017 A	Werkelijk 2017 B	Vershil A-B	Werkelijk 2016
Inventaris	48.729	40.197	8.532	33.359
Verbouwingen Schipholweg	135.394	150.153	-14.759	195.397
Automatisering divers	244.513	191.999	52.514	154.733
Bodemkwaliteitskaarten	11.720	15.776	-4.056	27.315
Totaal per boekjaar:	440.356	398.125	42.231	410.804

Vanwege minder grote investeringen in 2017 dan voorzien, zijn de afschrijvingen in 2017 lager dan begroot.

Toelichtingen op de baten

In 2017 zijn de werkelijke baten hoger dan de geraamde baten. De bijdrage van de deelnemers is hoger dan de geraamde bijdrage. In de eindrapportage per opdrachtgever wordt hier nader op ingegaan. In hoofdstuk 4 Samenvatting uren en bijdrage per deelnemer wordt de afrekening naar de verschillende deelnemers toegelicht. In de begroting 2017 is een post Uittreding Alphen aan den Rijn opgenomen als baten. Deze post had verwerkt moeten worden bij de post Onttrekking uit reserves.

De bijdrage van de gemeenten en provincie wordt grotendeels bepaald door de realisatie van de uren. Er kan, naast de uren, ook sprake zijn van lasten die rechtstreeks voor rekening van één of meerdere deelnemers worden gebracht.

Een overzicht per deelnemer vindt u terug in de eindrapportage van 2017 per deelnemer. In deze eindrapportage geven we uitgebreid inzage in de geraamde uren en materiële lasten en de werkelijke uren en materiële lasten. Het saldo vormt de afrekening van meer- en minderwerk per deelnemer. De afwijking tussen de begroting en de realisatie bedraagt € 3.139.232. Hierin zijn ook de opbrengsten met betrekking tot de frictiekosten 2017 aan de deelnemers meegenomen van € 667.108 en de doorbelasting van de te verwachten frictielasten 2018 en 2019 van € 1.222.283. Tevens hebben we dienstbreed 104% van de uren gerealiseerd ten opzichte van het werkplan 2017 (inclusief aanvullende subsidies).

Tabel 6.22 – Bijdrage gemeenten / provincie

Bijdrage gemeenten / provincie (in euro's)	Werkelijk 2017
Hillegom	647.707
Leiden	2.893.716
Leiderdorp	489.007
Lisse	562.342
Nieuwkoop	955.546
Noordwijk	2.495.937
Oegstgeest	384.528
Zoeterwoude	507.070
Teylingen	813.321
Kaag en Braassem	791.980
Provincie financiële bijdrage	2.474.028
Provincie Briks	27.795
Provincie Spoedlocaties	70.148
Provincie EPRT	6.756
Voorschoten	224.966
Katwijk	388.407
Noordwijkerhout	191.179
Doorbelasting te verwachten reorganisatielasten P1720 (2018 en 2019)	1.222.283
Totaal per boekjaar:	15.146.716

De totale bijdrage van de deelnemers betreft een overschrijding van € 3.139.232. Dit komt door:

- De niet in de begroting opgenomen bijdrage van de deelnemers aan de frictiekosten van € 667.108 (verdere toelichting in bijlage 3 toelichting frictiekosten)
- Aanvullend werk Werkplannen versus begroting van € 720.734 (inclusief begrotingswijzigingen van € 179.909)
- Aanvullend werk Realisatie 2017 versus de werkplannen 2017 van € 529.108
- De vergoeding van de te verwachten reorganisatielasten P1720 zijn gegarandeerd door de deelnemers op basis van een AB besluit. Deze vergoeding is als vordering opgenomen.

De overige inkomsten betreft een overschrijding van € 302.254. Dit komt door:

Tabel 6.23 – Specificatie overschrijding overige inkomsten

Specificatie overschrijding overige inkomsten (in euro's)	Werkelijk 2017		Vershil
	A	B	A-B
Extra geleverde opdrachten	€ -	€ 10.602	€ 10.602
Bijenlandschap		€ 99.200	€ 99.200
UWV	€ 10.000	€ 41.271	€ 31.271
Dwangsommen		€ 42.009	€ 42.009
Bodeminformatie	€ 15.000	€ 25.314	€ 10.314
Renteopbrengsten	€ 50	€ 258	€ 208
BSBM 2016 en 2017		€ 30.040	€ 30.040
Detachering	€ 140.627	€ 188.765	€ 48.138
DCMR Adviezen		€ 6.741	€ 6.741
Wijk en Wouden	€ 47.000	€ 46.362	€ -638
Briks		€ 24.014	€ 24.014
Diversen		€ 355	€ 355
	212.677	514.931	302.254

Uitsplitsing van de overschrijding op de subsidie-inkomsten:

Tabel 6.24 – Specificatie overschrijding overige subsidie-inkomsten

Specificatie overschrijding overige inkomsten (in euro's)	Begroot 2017	Werkelijk 2017	Vershil
	A	B	A-B
Subsidie Energie-akkoord	€ -	€ 52.083	€ -52.083
Aanvullende IOV subsidies		€ 23.428	€ -23.428
Energiesubsidie Omgevingsdienst NL	€ -	€ 60.148	€ -60.148
Subsidie BSV en ISV Gevelsanering	€ -	€ 1.209.372	€ -1.209.372
Externe Veiligheid	€ 97.800	€ 49.989	€ 47.811
	97.800	1.395.019	-1.297.219

De subsidie-inkomsten zijn € 1.297.219 hoger dan begroot. Alleen de post Subsidie Externe Veiligheid is opgenomen in de begroting van € 97.800. Op deze subsidie heeft een onderschrijding plaats gevonden ad. € 47.811. Dit is bij de tweede bestuurlijke rapportage reeds vermeld.

De subsidies zijn budgettair neutraal. De lasten zijn opgenomen onder de post salarissen en de post overige goederen en diensten primaire proces.

Tabel 6.25 – Bijzondere baten

Bijzondere baten (in euro's)	Werkelijk 2017
Vrijval IKB verplichting	94.773
Verkoop laptops	11.381
Totaal per boekjaar:	106.154

In 2015 is er voor de invoering van het IKB in 2017 een reservering gemaakt. Doordat er na 2015 veel onverwachte personele bewegingen zijn geweest (onder andere de uittreding Alphen aan den Rijn), is er een incidentele vrijval van € 94.773.

Tabel 6.26 – Onttrekking aan reserves

Onttrekking aan reserves (in euro's)	Werkelijk 2017
Afschrijvingskosten verbouwing (bestemmingsreserve)	30.000
Frictiekosten Alphen aan den Rijn	456.037
Totaal per boekjaar:	486.037

De onttrekking uit de bestemmingsreserve afschrijving op de verbouwing van de Schipholweg heeft betrekking op de verbouwing die heeft plaats gevonden vanwege de komst van de provincied medewerkers in 2012.

Tabel 6.27 – Programmarekening inclusief begrotingswijzigingen

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar 2017			Begrotingswijzigingen 2017 *			Realisatie begrotingsjaar 2017		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma 1 Milieu	12.625.089	12.652.782		12.804.998	12.832.691		17.193.746	17.521.780	-328.034
Sub-totaal programma's	12.625.089	12.652.782	-27.694	12.804.998	12.832.691	-27.694	17.193.746	17.521.780	-328.035
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen:									
Lokale heffingen									
Algemene uitkeringen									
Dividend									
Saldo financieringsfunctie									
Saldo compensabele BTW en uitkering BTW-compensatiefonds									
Overige algemene dekkingsmiddelen									
Sub-totaal algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien									
Resultaat voor bestemming	12.625.089	12.652.782	-27.694	12.804.998	12.832.691	-27.694	17.193.746	17.521.780	-328.034
Bijzondere baten							0		0
Toevoeging/onttrekking reserves:	30.000	2.306	27.694	30.000	2.306	27.694	486.037	0	486.037
Resultaat na bestemming	12.655.089	12.650.476	0	12.834.998	12.834.997	0	17.679.783	17.521.780	158.003
* inclusief begrotingswijzigingen									

Begrotingswijzigingen 2017

Eerste Begrotingswijziging

Deze begrotingswijziging betreft het alloceren van de taakstelling 2017 – 2020 door het verwerken van de reorganisatie binnen het Programma ODWH 17-20 (P1720).

Op 4 juli 2016 is in het Algemeen Bestuur de begroting 2017 en de meerjarenraming 2018-2010 vastgesteld. In de meerjarenraming zijn de volgende taakstellingen opgenomen:

Omschrijving	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Taakstellingen	-€ 525.991	-€ 529.000	-€ 556.983	-€ 635.877

Om de Omgevingsdienst weer financieel robuust te maken is P1720 opgezet. Op 4 juli 2016 heeft het algemeen bestuur op hoofdlijnen ingestemd met de aanpak gericht op herstel van de financiële robuustheid en het sluiten van de begroting 2017 en meerjarenraming 2018 – 2020, met ingang van 1 januari 2017.

In deze eerste begrotingswijziging zijn de gevolgen vanuit het programma P1720 op de begroting en de taakstelling verwerkt. De maatregelen grijpen in op vier clusters: Personeel, ICT, Huisvesting en Overige materiële kosten. Het algemeen bestuur heeft op 31 oktober 2016 ingestemd met deze eerste begrotingswijziging.

Tweede Begrotingswijziging

Deze begrotingswijziging betreft het uitbreiden van het takenpakket van de deelnemers met de verplichte energie-audit voor grote bedrijven en concerns volgens de EED-richtlijn.

Sinds juli 2015 zijn grote ondernemingen in het kader van Europese wetgeving (Energy Efficiency Directive, EED) verplicht een energie-audit uit te laten voeren. De energie-audit is een systematische, vierjaarlijkse aanpak met als doel informatie te verzamelen over het actuele energieverbruik van een onderneming. Bedrijven zoals bouwmarkten, supermarkten, winkelketens, banken, zorgconcerns, grote bedrijven en vaak ook gemeenten vallen onder de verplichting om een energie-audit uit te voeren en welke door de Omgevingsdienst wordt beoordeeld. Dit betreft een nieuwe taak, waar geen rekening mee is gehouden in de begroting. Over de extra uitvoeringslasten voor het bevoegd gezag als gevolg van de EED-richtlijn hebben EZ, VNG en IPO begin oktober 2016 overeenstemming bereikt, waarmee geld beschikbaar is gesteld voor de gemeenten om deze wettelijke taak de Omgevingsdienst te laten uitvoeren.

Het takenpakket in het kader van de beoordeling van verplichte energie-audit wordt structureel toegevoegd aan de deelnemersbijdrage van de gemeenten in de begroting van de Omgevingsdienst. In de tweede begrotingswijziging is in totaal een budgettaire neutrale mutatie van € 120.194 verwerkt in de baten en lasten.

Het Algemeen Bestuur heeft op 8 mei 2017 ingestemd met deze tweede begrotingswijziging. Als gevolg hiervan stijgt de bijdrage per deelnemer. Het effect hiervan is meegenomen in de 1e periodieke rapportage 2017 van elke individuele deelnemer.

Derde begrotingswijziging

Op 8 mei 2017 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de voortzetting van het Duurzaam Bouwloket met ingang van 1 juli 2017 voor een periode van 1,5 jaar. De bijbehorende kosten komen ten laste van de gemeentelijke deelnemers. Het totale financiële effect ad € 53.430 (€ 3.500 tot € 7.000 per gemeente) is verwerkt in deze begrotingswijziging.

Vierde Begrotingswijziging

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de vakbonden hebben een akkoord bereikt over een nieuwe cao voor gemeenteamttenaren. De nieuwe cao loopt van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019. Per 1 augustus 2017 wordt het loon structureel met 1 % verhoogd en het Individueel Keuzebudget (IKB) met 0,5 % per 1 december 2017. Per 1 januari 2018 volgt 1,5 % loonsverhoging en 0,25 % verhoging van het IKB per 1 juli 2018. Op 30 oktober 2017 heeft het algemeen bestuur ingestemd met deze begrotingswijziging.

6.6 Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan (artikel 2.3 van de WNT). Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Omgevingsdienst West Holland van toepassing zijnde regelgeving: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector. Een uitgebreid overzicht vindt u in bijlage 1 Wet Normering Topinkomens.

7 Ondertekening

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur van Omgevingsdienst West-Holland d.d. 17 mei 2018,

De voorzitter,

de secretaris,

Y. Peters-Adrian

M.E. Krul-Seen

Bijlagen

1. Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan (artikel 2.3 van de WNT). Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Omgevingsdienst West Holland van toepassing zijnde regelgeving: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Omgevingsdienst West Holland is € 181.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1	heer D. Eskes *)	mevrouw N. Mier	heer J. Smits	heer C. van Mullem	heer F. van Silfhout
Functiegegevens	directeur	hoofd afdeling Dienstverlening (plv. directeur)	hoofd afdeling Omgevingsmanag ement	hoofd afdeling Toezicht & handhaving	hoofd Bedrijfsbureau
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 16/1	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	0,89	1,0	1,0	
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Nee	Nee	
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja	Ja	
Individueel WNT-maximum	7.934	160.889	181.000	181.000	
Beloning en Belastbare onkostenvergoedingen	82.653	114.711	85.369	96.702	
Beloningen betaalbaar op termijn	631	15.076	12.618	14.066	
Subtotaal	83.283	129.787	97.987	110.768	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0	
Totaal bezoldiging	83.283	129.787	97.987	110.768	
Verplichte motivering indien overschrijding	ja	nvt	nvt	nvt	
Gegevens 2016					
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/03
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1	0,89	1	1	1
Beloning en Belastbare onkostenvergoedingen	97.260	103.494	80.223	87.550	27.989
Beloningen betaalbaar op termijn	13.255	12.988	10.406	11.913	2.881
Totaal bezoldiging 2016	110.515	116.482	90.629	99.463	30.870
*) Verplichte motivering: overschrijding wordt veroorzaakt door de ontslagvergoeding.					

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Bedragen x € 1		heer M. Merks	
Functiegegevens	hoofd Bedrijfsbureau		
Kalenderjaar	2017	2016	
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	1/1-31/3	10/3 - 31/12	
Aantal kalendermaanden waarin functievervulling in 2017	3	9,5	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar		176	175
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€	73.500	€ 207.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€	73.500	€ 207.000
Bezoldiging			
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja, €101,50	Ja, €101,39	
Bezoldiging in de betreffende periode	€	33.495	€ 150.012
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€	33.495	€ 150.012
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€	33.495	€ 150.012
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	heer Elkhuizen AB lid, wethouder Nieuwkoop	heer Buijserd AB lid, burgemeeste r Nieuwkoop	heer P. Platen AB lid, wethouder Nieuwkoop	heer Klinkenberg AB lid, raadslid Noordwijk	heer Rijpstra AB lid, burgemeeste r Noordwijk	heer Roeffen DB en AB lid, wethouder Oegstgeest	heer Kruidhof AB lid, raadslid Oegstgeest	mevrouw Simoons Plaatsvervang end AB lid, raadslid Oegstgeest	heer van Kempen DB en AB lid, wethouder Teylingen	heer Brekelmans AB lid, wethouder Teylingen	heer Binnendijk AB lid, wethouder Voorschoten	heer Von der Assen AB lid, wethouder Voorschoten	heer Den Ouden AB lid, wethouder Zoeterwoude	heer Gahrmann AB lid, raadslid Zoeterwoude	heer Janssen DB en AB lid, gedeputeerd e PZH	heer Van der Sande AB lid, gedeputeerd e PZH	Mevrouw J. baljeu AB lid, gedeputeerd e PZH
Functiegegevens																	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 1/9	13/9 - 31/12
Individueel WNT-maximum	18.100		18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	12.050	5.455
Beloning	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag																	
Totaal bezoldiging	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verplichte motivering indien overschrijding	nvt		nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2016																	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 30/09	1/10 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	15/11 - 31/12	15/11 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Beloning en Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn																	
Totaal bezoldiging 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

2.Sisa-bijlage

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 								
SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018								
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding t/m jaar T	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 06
			1 lenM/BSK-2015/146348	€ 89.710				
			2 lenM/bsk-2016/132671	€ 0				
			3 lenM/BSK-2016/208849	€ 0				
			4 lenM/BSK-2016/258010	€ 69.324				
			5 lenM/BSK-2017/105001	€ 0				
			6 lenM/BSK-2017/149338	€ 0				
			7 lenM/BSK-2017/150375	€ 0				
			8 lenM/bsk-2017/194773	€ 0				
			9 lenM/bsk-2017/203619	€ 0				
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail t/m jaar T	Eindverantwoording Ja/Nee
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 10	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 12
			1 lenM/BSK-2015/146348	€ 179.420				Nee
			2 lenM/bsk-2016/132671	€ 0				Nee
			3 lenM/BSK-2016/208849	€ 0				Nee
			4 lenM/BSK-2016/258010	€ 69.324				Nee
			5 lenM/BSK-2017/105001	€ 0				Nee
			6 lenM/BSK-2017/149338	€ 0				Nee
			7 lenM/BSK-2017/150375	€ 0				Nee
			8 lenM/bsk-2017/194773	€ 0				Nee
			9 lenM/bsk-2017/203619	€ 0				Nee

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018

lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding t/m jaar T	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaa						
		Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)						
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 06
			1 lenM/BSK-2015/146348	€ 89.710				
			2 lenM/bsk-2016/132671	€ 0				
			3 lenM/BSK-2016/208849	€ 0				
			4 lenM/BSK-2016/258010	€ 69.324				
			5 lenM/BSK-2017/105001	€ 0				
			6 lenM/BSK-2017/149338	€ 0				
			7 lenM/BSK-2017/150375	€ 0				
			8 lenM/bsk-2017/194773	€ 0				
			9 lenM/bsk-2017/203619	€ 0				
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail t/m jaar T	Eindverantwoording Ja/Nee
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 10	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 12
			1 lenM/BSK-2015/146348	€ 179.420				Nee
			2 lenM/bsk-2016/132671	€ 0				Nee
			3 lenM/BSK-2016/208849	€ 0				Nee
			4 lenM/BSK-2016/258010	€ 69.324				Nee
			5 lenM/BSK-2017/105001	€ 0				Nee
			6 lenM/BSK-2017/149338	€ 0				Nee
			7 lenM/BSK-2017/150375	€ 0				Nee
			8 lenM/bsk-2017/194773	€ 0				Nee
			9 lenM/bsk-2017/203619	€ 0				Nee

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018

lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding t/m jaar T	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaa						
		Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)						
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 06
			1 lenM/BSK-2015/146348	€ 89.710				
			2 lenM/bsk-2016/132671	€ 0				
			3 lenM/BSK-2016/208849	€ 0				
			4 lenM/BSK-2016/258010	€ 69.324				
			5 lenM/BSK-2017/105001	€ 0				
			6 lenM/BSK-2017/149338	€ 0				
			7 lenM/BSK-2017/150375	€ 0				
			8 lenM/bsk-2017/194773	€ 0				
			9 lenM/bsk-2017/203619	€ 0				
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail t/m jaar T	Eindverantwoording Ja/Nee
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 10	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 12
			1 lenM/BSK-2015/146348	€ 179.420				Nee
			2 lenM/bsk-2016/132671	€ 0				Nee
			3 lenM/BSK-2016/208849	€ 0				Nee
			4 lenM/BSK-2016/258010	€ 69.324				Nee
			5 lenM/BSK-2017/105001	€ 0				Nee
			6 lenM/BSK-2017/149338	€ 0				Nee
			7 lenM/BSK-2017/150375	€ 0				Nee
			8 lenM/bsk-2017/194773	€ 0				Nee
			9 lenM/bsk-2017/203619	€ 0				Nee

3.Toelichting frictiekosten

Verdeling deelnemers	Frictiekosten 5,31%	Overheveling Provinciale taken Alphen	Taakstelling 0,34%	Taakstelling P1720	Frictiekosten 2017
Alphen ad Rijn *	23.931			0	23.931
Hillegom	5.071			31.690	36.761
Kaag en Braassem	7.081			43.337	50.419
Leiden	25.666			152.656	178.322
Leiderdorp	4.656			28.278	32.933
Lisse	4.810			29.307	34.117
Nieuwkoop	7.097			43.446	50.542
Oegstgeest	3.573			21.560	25.134
Teylingen	6.763			41.116	47.879
Zoeterwoude	3.415			20.964	24.379
Voorschoten	1.626			0	1.626
Katwijk	3.210			0	3.210
Provincie	28.763	23.660		129.362	181.785
Totaal frictiekosten	125.662	23.660	0	541.717	691.039
* Totaal exclusief Alphen aan den Rijn	101.731	23.660	0	0	667.108

4. Rapportage kwaliteitscriteria 2.1

Per 31 december 2017

Samenvatting

Uit deze rapportage blijkt dat de Omgevingsdienst de kwaliteit van uitvoering borgt zoals beschreven in de Wet VTH. Voor het overgrote deel kan de Omgevingsdienst zelfstandig voldoen aan de Kwaliteitscriteria 2.1. De systematiek van de wet staat toe dat organisaties mogen afwijken van deze standaardcriteria, indien zij niet zelfstandig kunnen voldoen. Men dient dan te motiveren op welke wijze de kwaliteit van de uitvoering wordt geborgd om te voldoen aan de Wet VTH. In onderstaande tabel staat aangegeven aan hoeveel criteria wordt voldaan en bij hoeveel er gemotiveerd wordt afgeweken.

Kwaliteitscriteria 2.1	Voldoet	Versterking nodig	Totaal
Kritische massa	125	20	145
Proces	20	2	22

Voor de onderdelen waar we *niet* zelfstandig voldoen, zijn de oplossingen beschreven in paragraaf 2.1 en 2.2. Deze oplossingen bestaan voor een groot deel uit samenwerkingsafspraken en inhuur van extra deskundigheid. Deze inhuur voor collegiale toetsen en specifieke klussen is beperkt nodig en is vanaf 2017 ingezet.

1. Inleiding

Uitvoeisels van de Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving is een jaarlijkse rapportageplicht van de Omgevingsdienst aan haar opdrachtgevers over de kwaliteitscriteria (formeel "Kwaliteitscriteria 2.1") zoals die zijn vastgesteld. Door wisselingen in aantallen bedrijven, controlefrequenties en personeelwisselingen kunnen de resultaten jaarlijks enigszins verschillen. Doel van de rapportage is dat de opdrachtgevers weten of de Omgevingsdienst voldoet aan deze kwaliteitscriteria, of dat (conform de methodiek) gemotiveerd wordt afgeweken. Het format van de rapportage is vastgesteld in het Algemeen Bestuur (op 31 oktober 2016). De rapportage wordt jaarlijks aan het jaarverslag toegevoegd en kan gebruikt worden door het bevoegd gezag om de kwaliteit van de uitvoering te beoordelen en is bruikbaar voor verslaglegging aan de Gemeenteraad respectievelijk Provinciale Staten.

2. Stand van zaken

In de volgende paragrafen wordt aangegeven hoe de Omgevingsdienst per 31 december 2017 voldoet aan de kwaliteitscriteria. De kwaliteitscriteria bevatten criteria voor kritische massa, procescriteria en criteria voor inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten (zie achtergrondinformatie in paragraaf 2.3). De beide tabellen geven in een oogopslag de stand van zaken weer. In de begeleidende tekst worden vervolgens acties en afwijkingen toegelicht.

2.1 Stand van zaken kritische massa

Het kunnen voldoen aan de criteria van kritische massa is een dynamisch proces. Bedrijven kunnen vertrekken of andere activiteiten ontwikkelen en medewerkers kunnen de organisatie verlaten of andere functies betrekken. Met behulp van onderstaande tabel wordt voor de verschillende deskundigheidsgebieden aangegeven waar de Omgevingsdienst voldoet, acties opgestart zijn om te voldoen, waar gemotiveerd wordt afgeweken van de Kwaliteitscriteria, of waar kwaliteit van de uitvoering wordt geborgd door middel van samenwerking/uitbesteding (zie legenda kleuren codes). Het kan ook voorkomen dat de Omgevingsdienst een bepaalde taak niet uitvoert.

Deskundigheidsgebied					
Generieke deskundigheden	Opleiding	Ervaring	kennis	frequentie	aantal
1 casemanagen					
2 vergunningverlening bouw/RO					
3 vergunningverlening milieu					
3.1 VV Procesindustrie					
3.2 VV Afval					
3.3 VV Agrarisch					
4 toezicht handhaving bouw/RO					
5 toezicht handhaving milieu					
5.1 T&H Procesindustrie					
5.2 T&H Afval					
5.3 T&H Agrarisch					
5.4 T&H BRZO	Uitbesteed aan de DCMR				
6 toezicht handhaving bodem					
7 toezicht handhaving groene wetten	Uitbesteed/uitgevoerd door ZHZ				
Juridische deskundigheden					
8 juridische aspecten VV					
9 Juridische aspecten HH					
10 juridische aspecten afwijkingsbesl.				via Bouwsamenwerking	
11 Keten toezicht					
12 BOA milieu, welzijn en infra					
Specialistische deskundigheden					
13 Bouwfysica	Uitbesteed aan extern Bureau				
14 Brandveiligheid	Uitbesteed aan de Brandweer				
15 constructieve veiligheid	Via Bouwsamenwerking Leidseregio uitbesteed aan Leiden				
16 Bouwakoestiek	Uitbesteed aan extern Bureau				
17 sloop en asbest					
18 afvalwater (indirecte lozingen)					
19 Bodem bouwstoffen water					
20 Externe Veiligheid					
21 geluid					
22 Groen en ecologie					
23.1 luchtkwaliteit uitvoeren onderzoek	Uitbesteed aan extern Bureau				
23.2 luchtkwaliteit toets, Rap, VV					
24 Stedenbouw en inrichting	Geen taak van de ODWH				
25 Exploitatie en planeconomie	Geen taak van de ODWH				
26 Cultuurhistorie	Geen taak van de ODWH				

Tabel 1: Criteria van kritische massa

Tabel 1: kleurcodes

	voldoet aan de KC 2.1
	Acties gestart om te voldoen
	gemotiveerde afwijking
	samenwerking/uitbesteed
	Geen taak ODWH

Toelichting bij Tabel 1:

- *Kolommen "opleiding, ervaring en kennis"*: het huidige oordeel is gebaseerd op eigen onderzoek van de personeelsdossiers en gesprekken met medewerkers. De Omgevingsdienst is een project gestart om dit oordeel in 2018 onafhankelijk te laten valideren. Hier zijn al ervaringen mee bij Omgevingsdiensten buiten de provincie Zuid-Holland.
- *Kolom "frequentie"*: Geeft aan of wij voldoen aan de minimale *frequentie* waarmee de taak zelfstandig uitgevoerd dient te worden (bijv. 20 bedrijfscontroles per medewerker per jaar)
- *Kolom "aantal"*: Geeft aan of wij voldoen aan het minimaal aantal *medewerkers* met omschreven deskundigheid en frequentie waarover een organisatie dient te beschikken.

2.1.1 Acties gestart om te voldoen (gele vlakken in de tabel)

De genoemde generieke acties bij deze taken richten zich op het op peil brengen van de opleiding, kennis en ervaring van medewerkers. Dit is continue proces. Inmiddels is ter ondersteuning een strategisch personeelsbeleidsplan vastgesteld die deze acties mede zal initiëren. In 2017 zijn op diverse thema's training verzorgd. Sowieso is dit een dynamisch gegeven afhankelijk van wisselingen in het personeelsbestand.

2.1.2 Gemotiveerd afwijken (blauwe vlakken in de tabel)

De systematiek van de wet staat toe dat organisaties gemotiveerd mogen afwijken van de standaardcriteria. Daar waar een organisatie niet zelfstandig kan voldoen aan de criteria kan men motiveren op welke wijze dit wordt opgelost.

Hieronder wordt per item de motivering weergegeven die wij hanteren om af te wijken van de standaard en hoe we dit oplossen binnen of buiten de organisatie. Het betreft de afwijkingen t.a.v. *frequentie en aantallen*, dus de blauwe vlakken in de tabel. De nummering verwijst naar de betreffende onderwerpen in de tabel.

De oorzaak dat de dienst voor een aantal branches niet voldoet aan de criteria voor frequentie van taakuitvoering en aantal gespecialiseerde medewerkers ligt voornamelijk aan het te kleine aantal bedrijven in die branche. Hierdoor kunnen we te weinig "vliegers" maken. Het betreft de volgende branches.

Ad 3.1) VV Procesindustrie

Frequentie en aantal op puur procesindustrie wordt niet gehaald (te weinig procedures). De Omgevingsdienst heeft vier procesindustrie bedrijven in deze klasse; deze bevinden zich in de gemeente Lisse, Teylingen, Katwijk en Leiden (bevoegd gezag Provincie ZH).

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

In een oplossing is voorzien door de vergunningverleners van de BRZO-bedrijven (in de samenwerking met de DCMR) ook in te zetten voor de procesindustrie. Als aanvullende oplossing zijn er, indien van toepassing, externe collegiale toetsen uitgevoerd.

Ad 3.2) VV Afval

Frequentie wordt niet gehaald omdat een aantal bedrijven is overgegaan naar de Omgevingsdienst Midden Holland.

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Procedures worden momenteel behandeld door gekwalificeerde inhuur (binnen de begroting). Opleiding is gestart en de procedures zullen verdeeld worden over minimaal twee medewerkers.

Ad 3.3) VV agrarisch

Frequentie en aantal worden niet gehaald vanwege weinig procedures. De Omgevingsdienst heeft zes agrarische bedrijven in deze klasse. Deze bevinden zich in de gemeente Nieuwkoop (3) en Kaag en Braassem (3).

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Er zijn voldoende procedures die net buiten deze klasse vallen, maar dezelfde problematiek kennen. Daardoor halen de medewerkers de frequentie wel over een iets breder pakket van bedrijven.

Ad 5.1) T&H Procesindustrie

Frequentie en aantal wordt niet gehaald vanwege te weinig werkaanbod. De Omgevingsdienst heeft slechts drie procesindustrie bedrijven in deze klasse. Deze bevinden zich in de gemeente Lisse, Teylingen en Leiden (bevoegd gezag Provincie ZH).

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Per 1 januari 2018 wordt er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen de vijf OD's in Zuid-Holland afgesloten waarin o.a. de kennisborging is opgenomen. In 2018 zal dit verder vorm krijgen en zullen wij actief participeren om de kwaliteit te borgen.

Ad 5.3) T&H Agrarisch

Frequentie en aantal wordt niet gehaald vanwege weinig controlemogelijkheden. De Omgevingsdienst heeft zes agrarische bedrijven in deze klasse. Deze bevinden zich in de gemeente Nieuwkoop (3) en Kaag en Braassem (3)

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Het aantal controlemogelijkheden in deze klasse is te laag, echter er zijn voldoende agrarische controles die net buiten deze klasse vallen maar dezelfde problematiek kennen. Dus de medewerkers halen de frequentie wel over een iets breder pakket van bedrijven.

Als aanvullende oplossing wordt in 2018 in het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen de vijf Zuid-Hollandse OD's een externe collegiale toets uitgevoerd door een andere Omgevingsdienst.

Ad 10) Bouwtaken in de Leidse regio:

Met de gemeenten in de Leidse regio (Zoeterwoude, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en SP71) is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten om voor de bouw gerelateerde taken de kwaliteit te garanderen. De Kwaliteitscriteria 2.1 zijn hier ook het vertrekpunt.

Ad 11) Ketentoezicht

Frequentie en aantal wordt niet gehaald vanwege te weinig relevante onderzoek mogelijkheden.

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Doordat het ketentoezicht vaak regio overschrijdend is, wordt ingezet op regionale samenwerking met andere omgevingsdiensten. Er wordt geparticipeerd in regionale onderzoeken. In 2017 is dit gestart door een samenwerkingsproject tussen ODH, ODWH en ODMH.

Ad 12) BOA (Buitengewoon Opsporings Ambtenaar)

Frequentie wordt niet gehaald, omdat er op dit moment onvoldoende PV (Proces Verbaal) waardige zaken zijn bij de bedrijven.

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Deelname aan de BOA-pool die actief is binnen de provincie Zuid-Holland.

Ad 17) Sloop asbest

Frequentie en aantal wordt nog niet gehaald door beperkt aanbod (onvoldoende voor twee medewerkers die minimaal 1/3 van hun tijd aan deze taak besteden).

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Voor Noordwijk voeren we deze taak volledig uit. Ook wordt er regelmatig over asbest geadviseerd (o.a. Oegstgeest); hiermee is de taak voldoende geborgd. In 2018 wordt voor alle deelnemers de sloop asbest taak overgedragen naar ODWH zodat de frequentie en aantal toe zal nemen en naar verwachting voldoende wordt om dit te borgen.

Ad 18) Afvalwater (indirecte lozingen)

Frequentie en aantal wordt niet gehaald door een beperkt werkaanbod bij een beperkt aantal bedrijven.

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

De monsternamen en de interpretatie van de data is uitbesteed aan een extern bureau, de hiermee gemoeide kosten zijn nu al opgenomen in het materiële budget.

Meldingen en besluiten worden adequaat behandeld door medewerkers met voldoende kennis en ervaring op dit specifieke onderdeel. Daarnaast heeft de Omgevingsdienst een speciaal kennis team water en nauwe samenwerking met het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Ad20) Externe Veiligheid

Frequentie en aantal wordt niet gehaald vanwege onvoldoende mogelijkheden om QRA's (kwantitatieve risico analyses) op te stellen omdat het aantal bedrijven waarvoor deze taak uitgevoerd kan worden te klein is.

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Via het EV netwerk binnen de provincie wordt samengewerkt om de benodigde kennis te borgen.

Ad 22) Groen en Ecologie

Frequentie en aantal wordt niet gehaald vanwege onvoldoende aanbod van werkzaamheden.

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Als aanvullende oplossing zijn in 2017 een externe collegiale toets uitgevoerd door een andere Omgevingsdienst dan wel een extern adviesbureau.

2.2 Stand van zaken procescriteria en criteria voor inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten

De procescriteria zijn gebaseerd op de dubbele beleidscyclus van de BIG-8. Een toets op de procescriteria is tevens een toets op de inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten. In tabel 2 (volgende pagina) wordt beschreven welke oplossingen we kiezen om te zorgen dat we voldoen aan de kwaliteitscriteria.

Tabel 2: Procescriteria en criteria voor inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten

	VV	T&H	toelichting
1. Rapportage en Evaluatie			
Verantwoording van prestaties, mensen en middelen			begroting, P&C
Probleem analyse VV (incl afhandelen meldingen)	1		Vergunningenplan ODWH
Probleem analyse T&H			Uitvoeringsbeleid T&H
Vergelijking en auditing			KPI's, werkplannen
2. Strategisch beleidskader			
Prioriteit en meetbare doelstellingen VV	1		Vergunningenplan ODWH
Prioriteit en meetbare doelstellingen T&H			Uitvoeringsbeleid T&H
3. Operationeel beleidskader			
Strategie en Basiswerkwijze			
Beleid RO t.a.v. VV			ligt bij gemeenten
Objectieve criteria beoordelen en beslissen VV	1		Vergunningenplan ODWH
Naleefstrategie T&H			Uitvoeringsbeleid T&H
Toezicht Strategie			Uitvoeringsbeleid T&H
Sanctiestrategie			Uitvoeringsbeleid T&H
Gedooagstrategie			Uitvoeringsbeleid T&H
4. Planning en controle			
Borging Personele en financiële middelen			Begroting ODWH
Uitvoeringsprogramma VV en T&H			Werkplannen
Organisatorische condities			Werkplannen
Kwaliteitsborging	2	2	
5. Voorbereiden			
Protocollen en Werkinstructies VV			zaakgericht werken
Protocollen en Werkinstructies T&H			zaakgericht werken
Protocollen voor communicatie, informatiebeheer			communicatie protocollen
Interne en externe afstemming			P&C cyclus (Burap/perrap)
6. Uitvoering			
Uitvoeringsondersteunende voorzieningen VV en T&H			Werkplannen
Monitoren			
Monitoring			P&C cyclus (burap/perrap)

Tabel 2: Kleurcodes

	voldoet aan de KC 2.1
	Acties gestart om te voldoen
	niet van toepassing
	Geen taak ODWH

Toelichting op Tabel 2: oplossingen voor procescriteria en inhoudelijke kwaliteit

Gele blokjes met cijfer 1:

Aan deze criteria voldoen we niet, omdat er een vierjaarlijkse cyclus wordt voorgeschreven.

De Omgevingsdienst beschikt over een Vergunningenplan milieu ODWH maar dit is niet voor vier jaar vastgesteld. Voor vergunningverlening Bouw is er de samenwerking binnen de Leidse regio. In dit verband is wel recentelijk een gezamenlijk basisbeleidsplan vastgesteld.

Beleidsvraagstukken vanuit bijvoorbeeld de Nota VTH van de Provincie en beleidsdocumenten (voor zover aanwezig bij de gemeenten) zijn wel geïmplementeerd binnen de werkplannen. De afgelopen jaren is de rol van de Omgevingsdienst ook meer die van een uitvoeringsorganisatie geworden, waarbij beleidsopgaven nadrukkelijker bij de deelnemers zijn komen te liggen. De komende jaren zal het vergunningenplan van de Omgevingsdienst daarom geactualiseerd moeten worden.

Gele blokjes met cijfer 2:

Niet alle elementen van dit criterium worden gehaald, met name het uitvoeren van interne audits op de interne procedures. De Omgevingsdienst beschikte over een ISO-certificaat en een kwaliteitsmedewerker om de audits op de beschreven procedures uit te voeren. De Omgevingsdienst werkt nu zaakgericht. Hiermee zijn de te volgen procedures vastgelegd in een digitale workflow. Een compleet zaakstelsel incl. de PDC en een daarbij behorende beheersorganisatie is in de toekomst voldoende om aan dit criterium te voldoen en dit wordt op dit moment ook ingericht.

3. Achtergrondinformatie kwaliteitscriteria

De kwaliteitscriteria bevatten criteria voor kritische massa, procescriteria en criteria voor inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten. Deze worden hieronder beschreven: De kwaliteitscriteria bevatten criteria voor:

1. Kritische massa

Kritische massa criteria geven onder andere aan welke capaciteit, kennis en ervaring tenminste in een organisatie aanwezig moet zijn om de VTH-taken goed uit te voeren.

Op hoofdlijnen bestaat de kritische massa uit de onderstaande elementen.

- Deskundigheid
 - Minimale basisopleiding medewerkers.
 - Minimale jaren werkervaring nodig om zelfstandig de taak uit te kunnen voeren.
 - Minimale aanvullende kennis, in aanvulling op de opleidingen.
- Continuïteit
 - Minimale *frequentie* waarmee de taak zelfstandig uitgevoerd wordt.
 - Minimaal *aantal* medewerkers met omschreven deskundigheid en frequentie waarover een organisatie dient te beschikken.
 - Borging waar de taken uitgevoerd moeten worden (binnen overheid of uitbesteed).

2. Procescriteria

Voor de totstandkoming van producten zoals vergunningen, controles en handhavingsacties zijn diverse werkprocessen nodig. Transparantie en bestuurlijke vastlegging spelen daarin een belangrijke rol. De procescriteria samen leiden tot een sluitende cyclus en kwaliteitsborging. Daarbij is de “BIG-8” gehanteerd (beleidslevenscyclus).

3. Criteria voor inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten

Deze criteria bepalen de minimale ondergrens binnen de werkprocessen. Het gaat bijvoorbeeld om criteria met betrekking tot de diepgang waarmee getoetst wordt, het gebruik van de landelijke sanctiestrategie en (landelijke) prioriteiten.

Bij het toetsen aan de Kwaliteitscriteria zijn er twee mogelijkheden om de kwaliteitseisen van de Wet VTH te borgen. De eerste is om te voldoen (comply). Hierbij is geen verdere actie nodig. De tweede mogelijkheid is dat een taak niet kan worden uitgevoerd zoals beschreven in de Kwaliteitscriteria 2.1. Bij de Omgevingsdienst is een belangrijke oorzaak hiervan een te laag werkaanbod omdat er onvoldoende bedrijven in een bepaalde klasse in het werkgebied van de dienst zijn. In de gevallen waarin niet wordt voldaan dient er gemotiveerd te worden aangegeven hoe toch het kwaliteitsniveau van de Wet VTH kan worden geborgd (explain). Bijvoorbeeld door het periodiek uitvoeren van collegiale toetsen op specifieke dossiers door externe partijen.

Gemotiveerd afwijken betekent overigens niet dat de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden onvoldoende is, maar het kwaliteitsniveau (met het bestaande personeelsbestand en werkaanbod) onvoldoende is gewaarborgd binnen de dienst zelf. Door passende maatregelen te nemen (zoals samenwerking met andere diensten of inhuren van collegiale toets) wordt het kwaliteitsniveau toch gewaarborgd.

Agendapunt 4 DB 14 mei 2018: Jaarverslag 2017 (2018071717)

Aan het bestuur van
Omgevingsdienst West-Holland
Postbus 159
2300 AD LEIDEN

Bakertilly Berk N.V.
Scheveringseweg 80-82
Postbus 85745
2508 CK Den Haag
T: +31 (0)70 358 90 00
F: +31 (0)70 350 20 20
E: denhaag@bakertillyberk.nl
Kvk: 24425560
www.bakertillyberk.nl

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland te Leiden gecontroleerd.

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2017, uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'Onderbouwing van het oordeel met beperking' in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur op 4 maart 2013 vastgestelde controleprotocol.

- 1 De balans per 31 december 2017.
- 2 De programmarekening 2017.
- 3 De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- 4 De SiSa-verantwoording 2017.

Alle diensten werden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Beker Tilly Beroep N.V., waarin na toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 34125562.

In deze voorwaarden is een bepaling van aansprakelijkheid te vinden.

De basis voor ons oordeel met beperking

In de jaarrekening zijn lasten opgenomen waar gezien de omvang een verplichte Europese aanbestedingsprocedure aan ten grondslag dient te liggen. Ons onderzoek heeft uitgewezen dat niet in alle gevallen deze Europese aanbestedingsrichtlijnen zijn nageleefd. Hierdoor is sprake van onrechtmatige lasten en balansmutaties van in totaal EUR 227.000.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol d.d. 4 maart 2013 en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- voorwoord, programma's, samenvatting resultaat en resultaatbestemming, samenvatting uren en bijdrage per deelnemer en de paragrafen alsmede de rapportage kwaliteitscriteria.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het bestuur voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. De directie is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 4 maart 2013, de Regeling Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het industriëschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 4 april 2018,

Baker Tilly Berk N.V.

Was getekend,

A. Ruigendijk RA